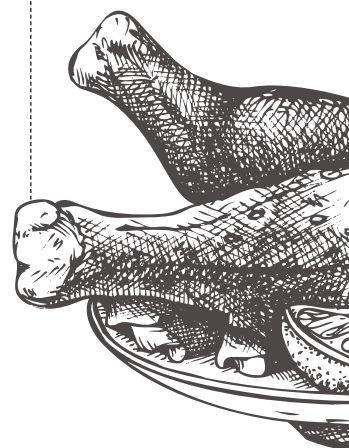
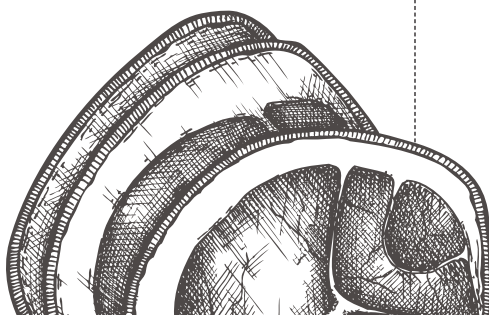
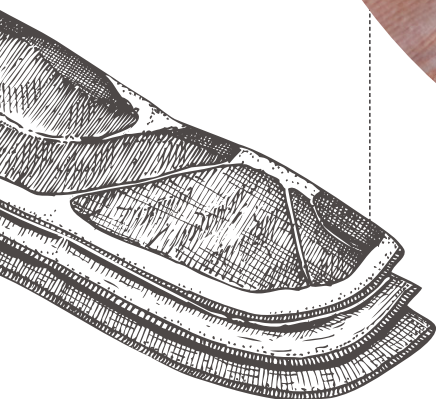
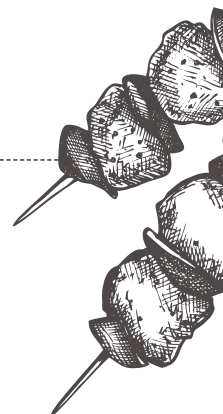
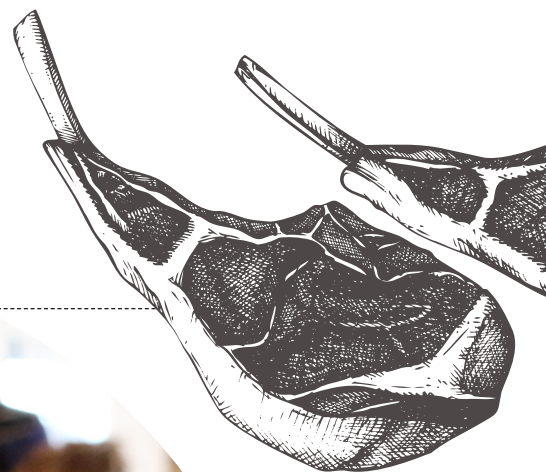
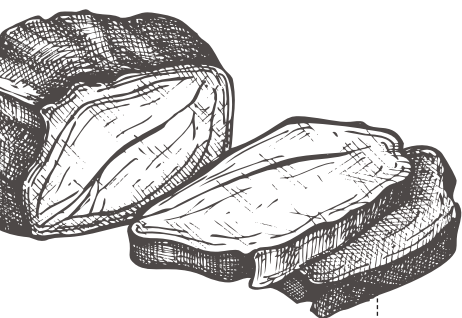

Årsmelding

2020

NORGES BYGDEKVINNELAG

«Det er et stort potensial i bygg til mange forskjellige matretter, om produsenter og forbrukere oppdager egenskapene og mulighetene i bygg og tar det i bruk.»

12

32

innhold

aktuelt

- 11 Verdens matvaredag
- 12 Bygglab
- 18 Bredbånd til alle
- 27 Matkrise i Guatemala
- 32 Kjerringa mot strømmen
- 35 Kriselager for korn

organisasjon

- 07 Nasjonale nøkkeltall
- 08 Digitalt landsmøte
- 15 Inkludering gjennom læring
- 23 Bygdekvinnelaget i media
- 47 Styrets beretning

lokal- og distriktslag

- 25 Nøkkeltall fra lokallag
- 28 Lokal coronainnsats
- 33 Årets lokallag
- 36 Stiller opp etter katastrofen
- 38 Distriktsstyrer

ÅRSMELDING FOR NORGES BYGDEKVINNELAG

Opplag 300 trykkede eksemplarer samt digital distribusjon

Trykkeri og layout Flisa trykkeri

Redaktør Tale Hamnerø Ellingvåg

Redaksjon Cesilie Aurbakken, Helle Berger, Ingrid Lamark,
Sosan Asgari Mollestad, Astrid Seime

Forside Illustrasjonsfoto

Besøksadresse Hollendergata 5, 3. etasje

Postadresse Postboks 9358 Grønland, 0135 Oslo

Telefon 22 05 48 15

E-post post@bygdekvinnelaget.no

Nettside www.bygdekvinnelaget.no

På lag med landbruket

Vi hjelper norsk landbruk med å forebygge skader og er stolte over å samarbeide med **Norges Bygdekvinnelag**. Sammen kombinerer vi erfaring og ekspertise, slik at du kan sikre deg, dine og alt som er ditt.

Har du spørsmål om forsikring?
Ring oss på **915 03100** eller
les mer på **gjensidige.no**

Leder

«Det vi ser i dette spesielle året, er hvordan dere alle har gått inn i det kreative hjørnet. Det har myldret med gode initiativ og en enorm dugnadsinnsats.»

2020 ble året da mye ble snudd på hodet. Aldri har det vært bakt og laget så mye mat fra bunnen av rundt om i de norske heimer. Vi fikk virkelig øynene opp for nærbutikken, norske produkter og norskprodusert mat. Og plutselig kom beredskap tydeligere fram.

Vi lærte et nytt fremmedord. Kohort. Hverdagsantrekket ble oppjustert med munnbind, plasthansker, sprit i lomma og «ikkje trø meg for nære». Den virkelige dataverden gjorde sitt inntog. De fleste fikk en bratt læringskurve. Vi kurset medlemmene våre og dere ble etter hvert drevne til å mestre dette digitale verktøyet.

12. mars vil for ettertiden stå som symbolet for når alt stoppet opp. Landsmøtet i Bergen, hvor vi skulle hylle og takke av vår flotte leder Ellen, ble på en skjerm i Landbrukets Hus. Vi fikk gjennomført landsmøtet på en god måte, og fikk vedtatt Ung30 — prosjektet, som betyr halv kontingent for de under 30 år. Vi oppdaterte vedtekter, vedtok arbeidsplan for 2020 — 2022 og ny strategi for 2020 — 2026.

Det vi ser i dette spesielle året, er hvordan dere alle har gått inn i det kreative hjørnet. Det har myldret med gode initiativ og en enorm dugnadsinnsats. Dere har delt aktiviteter på Facebook og nettsider til inspirasjon for andre.

Dere har hatt møter ute, møter på nett og digital ballbasar. Dere har ringt medlemmene, skrevet hilsener, sendt blomster og sjokolade, og turvirksomheten har virkelig blomstret. Geriljabroderi og surdeig fikk bein å gå på. Det ble strikket, syltet og fermentert. Det er virkelig rørende hvordan dere har engasjert dere.

Byggprosjektet vårt fikk vi gjennomført i en liten glippe av gjenåpning i juni, med Einar Risvik og Dyrk Møllemed på laget som smakspanel. Bygdekvinneuka i august ble en braksuksess med verving på agendaen og mange gode aktiviteter. Optimismen var til å ta og kjenne på.

Aksjonen på Verdens Matvaredag, «Bruk hele dyret», ble løst på utrolig mange måter av dere i lokallagene. Det ble aktiviteter fra slakting og oppdeling, til videreforedling og servering av ferdiglagde produkter. Det har vært fantastisk å følge med på.

Både KvinnerUT-prosjektet og Tradisjonsmat-skolen: Bærekraftig matkunnskap ble ivaretatt.

Jeg er så stolt av dere.
Tusen takk!

JORUN HENRIKSEN
Leder

**Husk å
spare!**

Det er smart å ha en buffer

Med penger på en bufferkonto er du forberedt på uforutsette utgifter, og har en trygghet i hverdagen. Finn en sparekonto som passer for deg, og start sparingen i dag.

Les mer på [Landkreditt.no](https://landkreditt.no) eller ring oss på 23 00 08 00.

Landkreditt
Bank | Fond | Forsikring

Nøkkeltall 2020

Av 12 000 registrerte medlemmer, var 11 038 registrert som betalende medlemmer.

NASJONALE PROSJEKTER

Gjennomsnittlig
antall årsverk:

6

inkl. 2 prosjektstillinger

REGNSKAP

INNTEKTER:

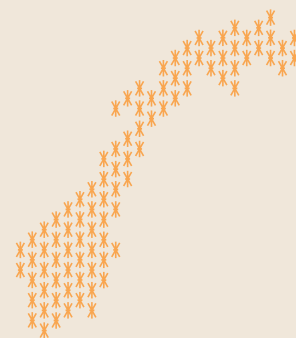
13 902 428

EGENKAPITAL:

8 376 951

REGNSKAPSRESULTAT:

112 463

INN Meldinger

568 NYE MEDLEMMER

UT Meldinger

884 UTMELDINGER

Hovedsakelig grunnet
høy alder.

DISTRIKTER

STØRST:
BUSKERUD MED
38 LOKALLAG

MINST:
TROMS MED 7 LOKALLAG

VERVEVINNER

VERVET FLEST:
NITTEDAL OG HAKADAL
BYGDEKVINNELAG

Med imponerende 40 vervede nye medlemmer i 2020. Laget gjorde et hopp fra 16 til 56 betalende medlemmer, og er dermed det laget som vervet flest medlemmer og som har den største prosentvise veksten.

Digitalt landsmøte 2020

Lørdag 20. juni møttes delegater og observatører til digitalt landsmøte i Norges Bygdekvinnelag. Landsmøtet gjorde viktige vedtak for framtida i Norges Bygdekvinnelag, og bygdekvinnes engasjement bidro til den gode landsmøtefølelsen – også når vi møttes digitalt.

TEKST: INGRID LAMARK

Digitale møter ga nye utfordringer for oss alle, men også nye muligheter og ferdigheter

Landsmøtet i Norges Bygdekvinnelag arrangeres annethvert år. Landsmøtet er organisasjonens høyeste formelle organ, men det er også en viktig møteplass, med uformelle samtaler, sosialt samvær og nye bekjenskaper. I 2020 hadde vi gleden oss til å møtes i Bergen, der Hordaland Bygdekvinnelag var vertskap for det planlagte møtet. Da koronapandemien meldte sitt inntog, måtte det planlagte møtet vike for en digital variant. Våren 2020 var digitale møter nytt for mange, og gav nye utfordringer for både medlemmer og administrasjonen. For å ivareta organisasjonsdemokratiet, var det viktig at alle delegater og observatører ble trygge på bruk av de digitale plattformene. Administrasjonen gjorde et grundig arbeid med å vurdere plattformer, utforme veiledere, arrangere testmøter og bistå deltakerne før og under landsmøtet. Medlemmene som måtte forberede seg på et digitalt møte, bidro med både god lagånd og positiv innstilling.

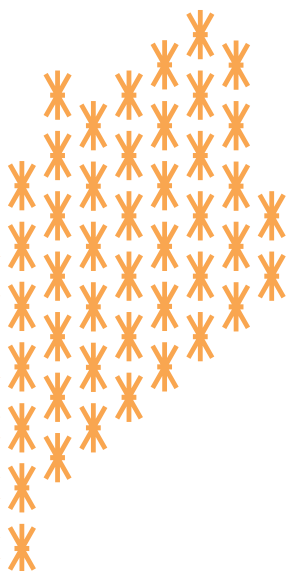
Selve landsmøtedagen var sentralstyret, valgkomitéen, ordstyre og administrasjonen samla på Landbrukets Hus i Oslo. Ordstyre var Siss Ågedal og Kjerstin Lundgård, som med stø hånd ledet landsmøtet gjennom dagen, og administrasjonen holdt godt øye med den tekniske gjennomføringen. En del deltakere fulgte landsmøtet hjemmefra, mens delegasjoner i noen av distriktene samlet seg i små grupper. Gjennom

landsmøtedagen ble det postet bilder og videoer i Norges Bygdekvinnelag sine sosiale medier, med leders tale og andre høydepunkter.

VIKTIGE VEDTAK FOR FRAMTIDA

Landsmøtet 2020 behandlet saker som vil prege Norges Bygdekvinnelag i flere år framover. Etter en grundig diskusjon, vedtok landsmøtet organisasjonens nye strategidokument, som legger føringer og mål for arbeidet fram til 2026. Landsmøtet vedtok at Norges Bygdekvinnelag skal ha halv medlemskontingent for medlemmer under 30 år, og det ble vedtatt en innholdsrik arbeidsplan for årene 2021 og 2022.

Landsmøtet valgte med mye engasjement Jorun Henriksen som ny leder og Unni Skadsem som ny nestleder i Norges Bygdekvinnelag. Studieforbundet Kultur og Tradisjon ved Kjærsti Gangstø og Utviklingsfondet ved Jan Thomas Odegard hilste landsmøtet, og snakket varmt om bygdekvinnes bidrag inn de to organisasjonene. Bjørgum Bygdekvinnelag ble tildelt prisen for Årets lokallag, og May-Liss Ekstrøm Hoel ble tildelt bygdekvinneprisen "Kjerringa mot strømmen". Landsmøtet i 2020 ble det siste for avtrøppende leder Ellen Krageberg og nestleder Liv Grøtthe, som ble takket av etter mange års god innsats i ledelsen.

Nye muligheter i den digitale frivilligheten

Den digitale veien blir til mens vi går! Et viktig bidrag i dugnaden i pandemiåret 2020, har vært å la være å møtes i samme rom. Mange bygdekvinner har fått gode erfaringer med å møtes via dataskjermer og mobiltelefoner, hver og en fra sin egen stue.

TEKST: INGRID LAMARK

Både lokallag, distriktslag og sentralleddet i Norges Bygdekvinnelag har brynt seg på digitale møteformer og formidling på skjerm. Sentralleddet har prøvd seg fram gjennom året, med digitale møter, live-sendinger på Facebook og som arrangør av digitale seminarer. Også de tillitsvalgte i distriktslagene har gjort seg gode erfaringer. Sanna Røhr er distriktsleder i Hedmark Bygdekvinnelag, som har gjennomført digital ledersamling og digitalt distriktsårs møte.

— Det har vært flere gode opplevelser med møter som har vært gjennomført digitalt, for eksempel landsmøtet og distriktsledersamlingene, sier Sanna. De store fordelene er at alle kan delta uansett hvor man bor, at vi kan lagre innleggene og se dem i etterkant. De digitale møtene gir en fleksibilitet som kan være veldig nyttig — jeg var for eksempel med på distriktsledersamling samtidig som jeg tok koronatest! Mange gruer seg kanskje for å si noe feil eller ikke få til det tekniske, men stort sett går det alltid bra — det er bare å prøve.

Anne Irene Myhr er nestleder i Nord-Trøndelag Bygdekvinnelag, som var tidlig ute med å arrangere digitale møter og seminarer.

— Vi har erfaring med digitale verktøy fra arbeidslivet, som vi har tatt med oss inn i frivilligheten. Når vi i distriktsstyret ikke har kunnet reise ut på samlinger og møter i lokallagene, har vi

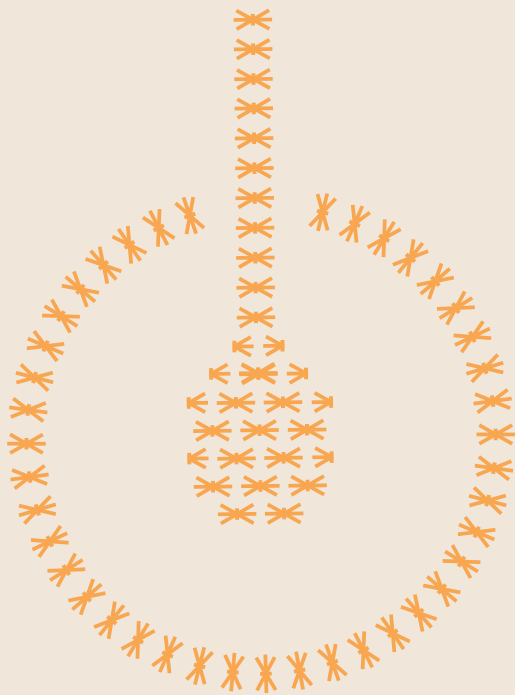
lagt ut videohilsener på Facebook, som vi har fått mange gode tilbakemeldinger på.

Nord-Trøndelag Bygdekvinnelag arrangerte i november 2020 et digitalt seminar om bærekraftig matkunnskap. Anne Irene forteller at denne møteformen er en god måte å overføre planer fra fysiske samlinger til en digital plattform. — Vi tok

Vi er en svært digital befolkning. Tall fra SSB viser at 79 prosent av befolkningen mellom 16–79 år har vært på nett for en videosamtale eller for å ringe, i løpet av de siste tre månedene.

utgangspunkt i programmet for et større, fysisk arrangement, og valgte ut innledere derfra. For digitale seminarer er det viktig å kjenne til de tekniske løsningene. Vi brukte et firma som hjalp oss med filming og publisering, og ga deltakerne mulighet til å stille spørsmål i en chat underveis. Anne Irene ser at de digitale møtene gjør at bygdekvinnelaget når bredere ut med arbeidet sitt:

— Vi ser at bygdekvinnelagene sine temaer kan deles med flere når vi inviterer til digitale møter. Når formålet er å dele kunnskap, er den digitale møteformen både veldig gjennomførbar, og den skaper større interesse for det som bygdekvinnelaget jobber med. Vi skal ikke slutte å møtes fysisk og det er klart vi savner å møte folk. Men vi må bare utnytte handlingsrommet som vi har nå — for det er et godt handlingsrom!

*«Praktisk mat-
kunnskap gjev
auka forståing
av arbeidet som
ligg bak maten»*

- Cesilie Aurbakken

Verdas matvaredag 2020

Norges Bygdekvinnelag sin aksjon i samband med verdas matvaredag 16. oktober var i 2020 **Bruk heile dyret**. Målet med aksjonen var å få fram verdien av å bruke heile dyret og løfte fram oldemor sitt prinsipp der alt som kunne brukast til mat vart nytta. Aksjonen handla om å utfordre folk til å ta i bruk fleire delar av dyret i matlaginga enn det vi har lagt oss for vane i dag.

TEKST ASTRID SEIME/TALE HAMMERØ ELLINGVÅG

På verdas matvaredag 16. oktober løfta Norges Bygdekvinnelaget fram lam, og i sær dei delane av dyret som ikkje vert nytta like ofte, som nasjonal matskatt. Vågå Bygdekvinnelag tok turen til Vågå ungdomsskule to fredagar på rad for å vere saman med elevar med valfaget kulturav. Leiar i Vågå Bygdekvinnelag Lene Gott-Anderssen fortalde om kva betydning sau og lam har for bygda med om lag 15 000 dyr på beite før dei saman laga lammeburger.

– Nokre elevar synst naturleg nok dei smakte litt sau, fortel Gott-Anderssen med eit smil.

Norges Bygdekvinnelag meiner tradisjonell matkunnskap og bruk av råvarer er viktig kunnskap for framtida. Å nytte dyret frå hode til hale kan gje inspirasjon til å lære meir om både kosthald, matproduksjon og matlaging.

– Dette er praktisk matkunnskap som gjev auka forståing av arbeidet som ligg bak maten, seier generalsekretær Cesi-lie Aurbakken, som rosar bygdekvinnelaga for innsatsen.

Koronapandemien med smitteverntiltak har vore ei utfordring, og aksjonen vart ikkje heilt som først planlagt. Mange lag har snudd seg rundt og endra opplegget sitt frå å stå utanfor butikk

til andre fine aktivitetar, og om lag 50 lokallag har deltatt på aksjonen. Administrasjonen utarbeidde eiga brosjyre til aksjonen, som lokallaga tok i bruk i sine aktivitetar.

Frogn Bygdekvinnelag inviterte ordføreren i kommunen, fyrte opp bålpanne og serverte lammegryte til turgåarar. Gjører Bygdekvinnelag laga 6-rettars meny av heile lammet. Valldal Bygdekvinnelag serverte lammegryte i sentrum og Østre Udnes laga mat saman med bygdeungdomslaget. Andre lag hadde lam på agendaen på sitt årsmøte og lammegryte på medlemsmøte.

LOT SEG INSPIRERE

Bruk heile dyret skal motivere folk til å ta i bruk fleire delar av dyret i matlaginga. Medlemmane i Målselv Bygdekvinnelag var så nøgde med parteringskurset at dei oppretta ei eiga Facebook-side som heiter «Lammesiden».

–På lammesida kan ein dele råd og erfaringar til bruk av dei ulike delane av dyret, fortel Helene Foshaug i Målselv Bygdekvinnelag.

–Initiativ som dei har i Målselv gjer at eg verkeleg gler meg til å fortsetje arbeidet med bruk heile dyret, seier leiar i Norges Bygdekvinnelag Jorun Henriksen.

LESARINNEGG OG

DIGITAL KAMPANJE

Aktiv bruk av sosiale media har òg vore ein viktig del av kampanjen. Med plakatar som syner innmat og ulike delar av dyret, nettsaker og ikkje minst mange fine bilete og frå lokallaga har vi sett vårt preg på verdsveven. Mange lokallag har fått lokale oppslag i avisa, totalt teller vi minst 50 mediesaker i lokale aviser gjennom aksjonen. Det er verd å trekke fram Ringsaker Bygdekvinnelag som fekk besøk av NRK, som laga sak om lagets samarbeid med Geitmyra matkultursenter i Ringsaker.

Landbruks- og matminister Olaug Bollestad via Bygdekvinnelaget eit besøk under aksjonen og fekk saman leiar i Norges Bygdekvinnelag Jorun Henriksen servert lam av landslagskokk Kjell Patrick Ørmen. Ministeren er opptatt av å ta vare på kultur og tradisjon, og minte oss på å spørje etter fleire stykningsdelar i matbutikken. Lokal- og distriktslag har òg sendt inn lesarinnlegg, og *Bruk hele dyret* sette sitt preg i lokalmedia med lesarinnlegg og reportasjar. Grunna stor omstillings-evne og genuint engasjement frå lokallaga på kort varsel, vart *Bruk heile dyret* ein vellykka aksjon der vi i Bygdekvinnelaget i fellesskap nådde igjennom med bodskap om ein meir berekraftig og smakfull bruk av ressursar.

Bygglab

Ambisjonene var høye da en gjeng ivrige byggelskere testet ut ti byggsorter i åtte forskjellige matretter. Etter å ha kokt, stekt og bakt en hel dag kunne vi enes: Bygg kan brukes til så mangt.

TEKST HELLE CECILIE BERGER, FOTO: ØYVIND STRAND ENDAL

Vinteren 2019 startet Aina Lundon Russenes i NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) og Norges Bygdekvinnelag et samarbeid for å teste ut et utvalg byggsorter i matlaging. Målet var å vise fram gode egenskaper i byggsortene, og inspirere produsenter til å lage langt flere produkter av bygg enn den ene prosenten som i dag går til menneskemat.

VALG AV SORTER

Sommeren 2019 ble de ti byggsortene Aina hadde valgt dyrket på NIBIOs forsøksanlegg på Apelsvoll på Toten.

— De kommersielle volumsortene Arild, Heder, Thermus og Brage er vanlige å dyrke her i landet og er godt kjente i kornindustrien. Passer disse til mat kan det være mulig å sortere det beste fra avlingene til mat, mens resten kan gå til dyrefôr, sier Aina.

I de seinere årene har vi også dyrket nakenbygg her i landet. Aina valgte ut fire sorter til forsøket vårt. Tre av dem, CDC Marlina, CDC Heliose og CDC Rattan tilhører Norsk matbygg, mens Pihl er utviklet av Graminor. Aina valgte også ut outsiderne Olve og Thyra.

I februar 2020 ble byggavlingen malt til fint og grovt mel, og byggryn på Dyrk mølle på Tynset, med fantastisk dugnadsinnsats fra innehaver Ingrid Gardseth.

BYGDEKVINNELAGETS BYGGLAB

Bygdekvinnelagets bygglab ble gjennomført 29. juni 2020. Leder og organisator for dagen var Anne Mari Amlien som er utdannet kokk og

er leder i Vestre Toten Bygdekvinnelag. Einar Risvik, seniorforsker i matforskningsinstituttet NOFIMA, ga viktige innspill på valg av matretter og evaluering av byggsortenes egenskaper.

Deltagerne smakte og vurderte hvordan byggsortene fungerte i hver matrett, sammen med Einar Risvik og Ingrid Gardseth. Svarene ble notert i et prøveskjema, der smakt/lukt, utseende, konsistens og egnethet ble vurdert. I etterkant har vi satt resultatene for hver byggsort opp mot egenskapene på betaglukan, protein og stivelse.

DETTE FANT VI

Hovedkonklusjonen etter uttestingen er at dagens kommersielle volumsorter av bygg som Brage, Heder og Arild, som går til dyrefôr, passer best som mel til baking. Volumsortene inneholder de laveste mengdene av proteiner og kostfiberet betaglukan. Nakenbyggsortene som har størst mengde av betaglukan og protein passer best til matretter der vi bruker byggryn. Den norskutviklede nakenbyggen Pihl sto fram som favoritten når byggryn ble brukt i matrettene, men var samtidig den store taperen når byggmel ble brukt i baking.

Bygdekvinnelagets bygglab viser at det er et stort potensial i bygg til mange forskjellige matretter, om bare produsenter, restaurantnæringen og vi forbrukere oppdager egenskapene og mulighetene i bygg og tar det i bruk i matlagingen vår. Vi håper at Bygdekvinnelagets bygglab viser at utvalgte byggsorter kan være et bidrag til utvikling av nye produkter og at flere byggprodukter kan finne veien til butikkhyllene.

Studieforbundet kultur og tradisjon

Studieforbundet gir tilskudd til frivillige organisasjoner som driver opplæring i mange former for folkelig kultur. Studieforbundet forvalter et statstilskudd til opplæring i frivillige organisasjoner. Norges Bygdekvinnelag skiftet studieforbund i 2019 til Studieforbundet kultur og tradisjon.

Norges Bygdekvinnelag hadde for 2018 og 2019 i gjennomsnitt 2673 kurstimer i regi av lokallagene. Dette har primært vært kurs knyttet til bunad, dans, vev, ull, tradisjonsmat og litteratur. Norges Bygdekvinnelaget mottok for 2020 et kompetansehevingstilskudd på kroner 21. 273, -.

Disse er brukt til å informere bredt i organisasjonen om mulighetene for tilskudd til kurs gjennom Studieforbundet kultur og tradisjon.

Mange av aktivitetene lokallagene i Norges Bygdekvinnelag arrangerer, kan kvalifisere til tilskudd fra studieforbundet noe som kan være et godt tilskudd til lokallaget. Som medlemsorganisasjon i studieforbundet har det også betydning for Norges Bygdekvinnelag at lokallagene bruker ordningene aktivt.

De ansatte i Studieforbundet kultur og tradisjon sitter klare til å veilede gjennom søkeprosessen, og kan nås på post@kulturogtradisjon.no eller telefon 61 21 77 50. Se også nettsida www.kulturogtradisjon.no for mer informasjon.

Bygdekvinneuka

20.-30. august 2020 arrangerte Norges Bygdekvinnelag den første Bygdekvinneuka. Målet med uka var at lokallagene skulle arrangere én lavterskel aktivitet i løpet av uken. Uka fungerer både som en start på en felles, aktiv høst og som en rekutteringsarena for nye medlemmer.

Slik kan bygdas befolkning bli kjent med oss i bygdekvinnelaget, og vi får også mulighet til å bli kjent med større deler av bygda.

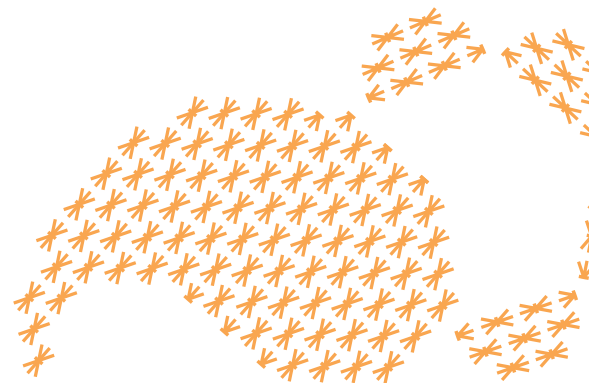
Arrangementet var svært vellykket, med stor deltagelse fra hele landet. I Nittedal og Hakadal ble det arrangert geriljabroderi, i Vestby fikk vi guidet hagevandring. Hillestad Bygdekvinnelag arrangerte møte om hva som skjer i bygda, og Nordre Land arrangerte temamøte om matplanter nær oss. Nærbø Bygdekvinnelag og Åmli Bygdekvinnelag arrangerte begge felles gåtur, og Stokke og Sandar Bygdekvinnelag samarbeidet om en felles tur i nærområdene.

Bygdekvinneuka var en stor suksess som på en nær og enkel måte viste frem de flotte medlemmene og lokallagene våre med sine mange forskjellige aktiviteter. Det var stor enighet om at suksessen måtte gjentas, og vi håper enda flere lokallag blir med på den neste Bygdekvinneuka.

Bygdekvinneuka ble en stor suksess og skal gjentas i 2021

Inkludering gjennom læring

På tross av et krevende år med Covid-19 og en pandemi som satte hele verden på vent skapte prosjektet «KvinnerUT – Mestring og Kompetanse» engasjement for inkludering gjennom formidling av kunnskap og kompetanse i 2020.

TEKST SOSAN ASGARI MOLLESTAD

KVINNERUT

— MESTRING OG KOMPETANSE

Utbruddet av korona-pandemien forårsaket en drastisk endring av prosjektplanene. Fra mars 2020 ble prosjektaktivitetene stanset i lik linje med alle andre aktiviteter i samfunnet. Lokallagene måtte avlyse eller utsette aktivitetene i påvente av myndighetenes avgjørelser i kampen mot pandemien og spredning av smitte over hele landet.

Prosjektperioden med oppstart mars 2019 skulle etter planen avsluttes i juni 2020. Perioden ble, etter avtale med Sparebankstiftelsen DNB, forlenget til 1. desember 2020. Dette for å ha mulighet til å oppnå målene for innsatsen i en krevende situasjon. I mellomtiden fikk prosjektet nye midler fra Sparebankstiftelsen DNB, til å videreføre arbeidet i 2021. Alle krefter ble mobilisert for å rekruttere lokallag i gjennomføringen av kompetansegivende aktiviteter og kurs. Lokallagene viste et sterkt engasjement og en inspirerende vilje for å holde liv i deres lokale aktiviteter. Samhold og felleskap fikk gjennom denne krisetiden en sterkere betydning for alle.

På tross av begrensninger forårsaket av pandemien, klarte lokallagene å være kreative til å finne nye måter å gjennomføre aktivitetene på. De endret og

tilpasset aktivitetsplanene i tråd med myndighetenes nye retningslinjer og anbefalinger for smittevern.

Innen november 2020 ble utbetalt støtte til gjennomføring av 28 rekker av kompetansegivende kurs og aktiviteter i regi av 24 lokallag. I tillegg fikk fire distriktslag støtte til iverksetting av motivasjonstiltak for å styrke lokallagenes deltagelse i gjennomføringen av prosjektet.

Lokallagene gjennomførte kompetansegivende kurs innenfor temaområder som mat, organisasjonslære og samfunnskunnskap, søm, håndarbeid og parsell og grønnsakdyrking. Prosjektaktiviteter i regi av lokallagene var i mange tilfeller et resultat av samarbeid med andre lokale lag og foreninger i tillegg til kommunen. Erfaringer viser at gjennomføringen av prosjektet har bidratt til økt kompetanse om inkludering og mangfold i alle ledd i organisasjonen.

«KVINNERUT — DER KVINNER MØTES»

I 2020 fikk Norges Bygdekvinnelag bevilget midler fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) til gjennomføring av «KvinnerUT — der kvinner møtes». Gjennom året fikk 10 lokallag støtte til gjennomføring av dette trinnet av prosjektet «KvinnerUT».

DIGITALE MØTEPLASSER

Felles møteplasser er av stor betydning for vårt inkluderingsprosjekt «KvinnerUT». Hovedmålet med prosjektet er å bringe folk sammen.

Covid-19 og pandemien i 2020 satte en stopper for prosjektets viktigste aktivitet, og dermed var det nødvendig for prosjektet å benytte seg av mulighetene som digitale plattformer byr på, for å få til felles møteplasser. I november 2020 ble den første digitale samlingen til «Kaffe og Inkludering» gjennomført.

FØLGEFORSKNINGSPROSJEKT

I forbindelse med evaluering av prosjektet «KvinnerUT — Mestring og Kompetanse» ble i 2020 etablert kontakt med By- og regionforskningsinstituttet (NIBR). Etter avtale skal prosjektet følges opp og evalueres av forsker Berit Aasen på oppdrag fra NIBR i løpet av 2020 -2021.

Formålet med følgeforskningsprosjektet er å øke kunnskapen internt i Norges Bygdekvinnelag om prosjektet «KvinnerUT — Mestring og Kompetanse». Kunnskapen skal brukes til å meisle ut en strategi for Norges Bygdekvinnelag for videre utvikling av arbeidet med inkludering og mangfold.

Prosjekt 2020-2022: Tradisjonsmatskolen

Norges Bygdekvinnelag har i 2020 satt søkelys på barn og unges engasjement for matkultur og lokale ressurser. Med det nye prosjektet *Tradisjonsmatskolen: Bærekraftig matkunnskap*, videreutvikler vi arbeidet med systematisk formidling av matkultur og matkunnskap.

TEKST INGRID LAMARK

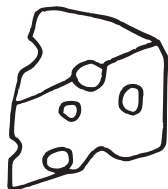
Prosjektene har gått fra vår til høst. Det har blitt sådd i grønnsakshager og skoleklasser har fått være med på potet-opptaking.

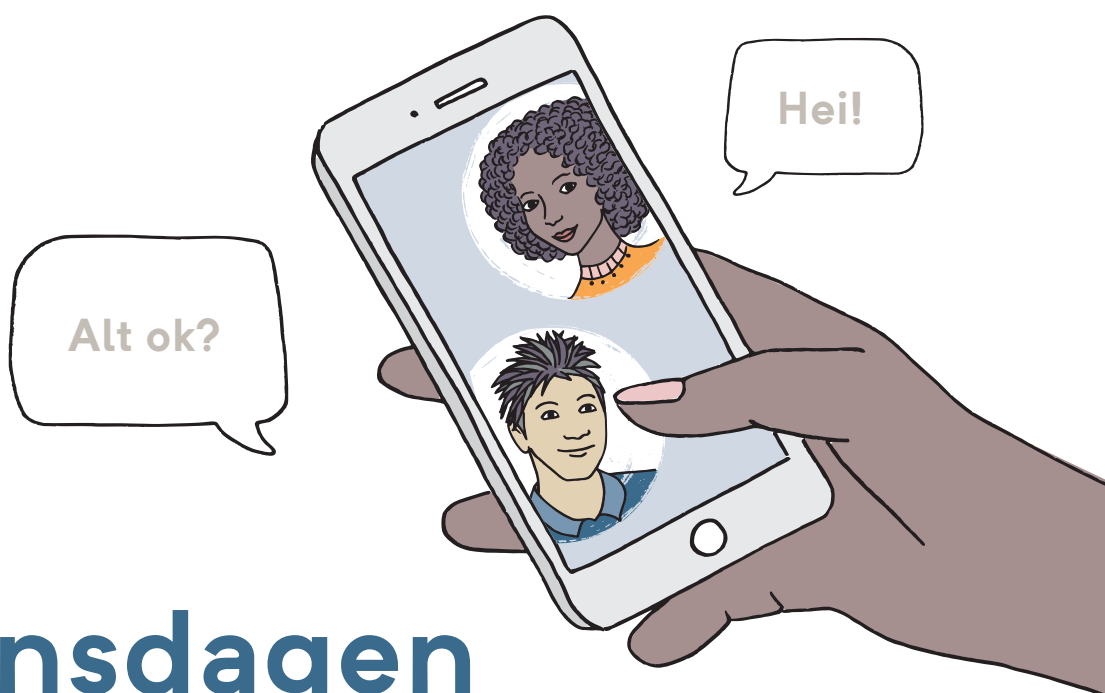
I januar 2020 fikk Norges Bygdekvinnelag nok en gang en generøs tildeling fra Sparebankstiftelsen DNB, for gjennomføring av Tradisjonsmatskolen: Bærekraftig matkunnskap. Prosjektleder Ingrid Lamark ble ansatt for å lede det videre arbeidet i det nye prosjektet.

De siste årene har bygdekvinnenes arbeid med tradisjonell matkultur blitt satt i system i store, landsdekkende prosjekter. I 2016 utvikla vi nettsida norsktradisjonsmat.no, og i 2018 starta prosjektet Tradisjonsmatskolen, der 160 lokallag arrangerte korte tradisjonsmatkurs. Med Tradisjonsmatskolen: Bærekraftig matkunnskap, fortsetter vi det systematiske formidlingsarbeidet. Denne gangen er søkelyset på sammenhengen mellom tradisjonell matkunnskap, lokal matproduksjon og bærekraftig forbruk. Hva spiser vi, hva spiser vi ikke og hvor kommer maten fra? Hvordan kan vi bruke den tradisjonelle matkunnskapen til å ta solidariske og bærekraftige valg i matveien? Denne gangen er opplegget for aktivitetene mer omfattende og dyptgående. Lokallagene som deltar, lager aktiviteter der barn og unge møtes over flere ganger, for å bli godt kjent med matkulturen og matproduksjonen i sitt nærmiljø. Prosjektet har varighet fram til 2022, og 50 lokallag vil bli tildelt 12 000 kroner i penge- støtte til sine aktiviteter. Ved

utgangen av 2020, hadde 30 lokallag meldt seg på. Prosjektet har flere ulike deltiltak, blant annet pengestøtte til lokal- og distriktslag som skal initiere nye samarbeid med andre, lokale kulturorganisasjoner for å lage arrangementer med søkelys på lokal kulturarv.

Covid19-pandemien har satt sitt preg også på dette prosjektet. Mange av lokallagene hadde planer om oppstart i løpet av året, men har måttet sette sine aktiviteter på vent. Prosjektleders besøk til og presentasjoner for lagene, har blitt erstattet av digitale møter og presentasjoner. Et lite antall av lokallagene har, tilpasset smittevern og lokale tiltak, allikevel kommet i gang med sine aktiviteter. Lag som ikke har starta opp, har benytta ventetida godt. Grundig planlegging gjør at det ligger til rette for solide aktiviteter gjennom 2021, klare til oppstart med en gang forholdene ligger til rette for det. Nettsida norsktradisjonsmat.no er en viktig del av formidlinga av bygdekvinnenes matkunnskap, og drives som en del av tradisjonsmat-prosjektene. Prosjektleder, sammen med nettveileder Tale Hammerø Ellingvåg, har i 2020 jobba systematisk med å produsere nytt innhold på nett og i sosiale medier. Dette har resultert i enda mer kunnskapsformidling, økning i bruk av nettsida og vekst i følgerskaren på Instagram og Facebook.

Verdensdagen for psykisk helse

Hvert år den 10. oktober markeres Verdensdagen for psykisk helse. I 2020 var temaet for verdensdagen «spør mer».

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG | ILLUSTRASJON: VERDENSDAGEN FOR PSYKISK HELSE

Målet med verdensdagen er å bidra til at flere tar vare på sin psykiske helse. De fleste av oss vil møte en eller flere psykiske utfordringer i løpet av livet, enten vi opplever dette selv eller i nære relasjoner. Vi har alle en psykisk helse, men av flere årsaker er det for mange av oss vanskelig å være åpen om det dersom man har det litt ekstra tøft i en periode.

Dette er en problemstilling som bare har blitt mer aktuell under pandemien. Mange har blitt permittert eller på andre måter fått livet satt på vent. Flere har vært syke, eller opplevd tøff sykdom blant familie eller venner. En del av oss har kjent på mer ensomhet og savn ettersom aktiviteter i hverdagslivet og sosiale sammenkomster har måttet begrenses. Isolasjon, manglende rutiner og store omstillinger kan ha store utslag for den psykiske helsen for oss alle.

SPØR MER

Temaet «Spør mer» ber oss om tørre å spørre naboen eller kollegaen hvordan vedkommende har det. Temaet er en oppfølging av temaet fra

2019, som ba oss om å «Gi tid» til oss selv og andre. Å spørre mer handler om å vise interesse for menneskene rundt deg, være oppmerksom og gi av din tilstedeværelse til andre. Noen ganger skal det ikke mer til enn følelsen av å bli sett før dagen straks er bedre.

God psykisk helse starter med gode relasjoner og trygge sosiale miljøer. Et genuint og ektefølt spørsmål fra en kollega kan være det som behøves for å klare å snakke om sin psykiske helse. Mer åpenhet rundt psykisk helse kan føre til mindre skam og et mer inkluderende nærmiljø, et rausere samfunn og at det blir lettere å både dele tanker med andre og lettere å søke hjelp. Vi i Norges Bygdekvinnelag vil være med på å bygge ned tabuene rundt psykisk helse i hele landet.

GODE NABOER

Tysnes Bygdekvinnelag arrangerte i forbindelse med verdensdagen et åpent møte. Her fikk de med seg sykepleier Ruth Johanne Dalland, som har spesialisering innen psykisk helse og familierapi. 37 deltagere fikk lære om hvordan vi hjelper mennesker med redusert livskvalitet og mennesker som har det vanskelig og ønsker å komme seg ut av det. På denne måten la Tysnes Bygdekvinnelag til rette for at flere i bygda kan være gode naboer for hverandre, og lokallaget bidrar til å skape et åpnere miljø også når det kommer til psykisk helse.

Bredbånd til alle

Hjemmekontorets og de digitale møtenes år har vist oss viktigheten av at digital infrastruktur tilgjengeliggjøres for alle, uavhengig av hvor man bor. Derfor krever vi bredbånd til alle.

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG

Bredbåndstilgang handler om muligheten til å bo og skape verdier i hele landet, om bolyst, trivsel og levende bygder, men også om beredskap, liv og helse.

Dersom vi forventer at alle skal være 'påkoblet' for å kunne ta del i samfunnslivet, må vi også legge til rette slik at folk får en reell mulighet til å delta. Norges Bygdekvinnelag ba derfor Transport- og kommunikasjonskomiteen arbeide for å øke posten som går til bredbåndsutbygging i sitt innspill til Statsbudsjettet for 2021, fra 254,1 til 650 millioner kroner for 2021. Her er vårt brev til Transport- og kommunikasjonskomiteen:

Til høring om Prop. 1S (2020–2021)
Bredbånd til alle – Norges Bygdekvinnelags innspill til Statsbudsjettet 2021

I forslag til Statsbudsjett for 2021 slår regjeringen fast at økt digitalisering er, og vil være, et viktig og kraftfullt virkemiddel for å nå målene om verdiskaping i næringslivet og en bærekraftig og inkluderende samfunnsutvikling. Regjeringen sier selv at gode og robuste mobil- og bredbåndnett er en forutsetning for å nå målet. Likevel foreslås det kun 264,1 millioner kroner i tilskudd til bredbåndsutbygging.

I 2020 ble det tildelt over 400 millioner kroner til bredbåndsutbygging. Organisasjonen Samfunnsbedriftene anslår at en reell likebehandling av by og land innen få år forutsetter et årlig bredbåndstilskudd på 650 millioner over de neste tre årene.

NÅ MÅ DISTRIKTENE FÅ BREDBÅND

Tempoet for utbygging av bredbånd i distriktene går altfor sakte. Tilnærmet alle som bor i tettbygde strøk har tilgang til høyhastighets bredbånd, men i spredte bygde strøk er tallet kun 55 prosent av husstandene.

Norges Bygdekvinnelag mener vi ikke kan vente lenger med å bygge ut et tilfredsstillende bredbåndstilbud til alle. Det er ikke akseptabelt at store deler av befolkningen sakker akterut i tilgangen på helt nødvendige digitale tjenester.

Erfaringene fra 2020 har mer enn noen gang tidligere vist hvor avhengige vi er av fungerende digitale tjenester. Bredbånd er en grunnleggende forutsetning for å kunne bo og arbeide i hele landet. Det er ikke hjemstedet ditt som bør avgjøre hvorvidt du kan starte en egen bedrift, arbeide fra hjemmekontor, ha tilgang til digitale, offentlige tjenester, eller få nødvendig helsehjelp. Bredbåndstilgang handler om muligheten til å bo og skape verdier i hele landet, om bolyst, trivsel og levende bygder, men også om beredskap, liv og helse. Vi kan ikke vente i ti år til før folk på bygda skal kunne ta del i det samme digitale livet som folk i byene.

Norges Bygdekvinnelag ber Transport- og kommunikasjonskomiteen arbeide for å øke posten som går til bredbåndsutbygging fra 254,1 til 650 millioner kroner for 2021.

Bygdekvinner deler matglede

Helt på tampen av 2019 fikk Rogaland Bygdekvinnelag en juleglede fra Gjensidigestiftelsen for å bringe matkunnskap og -glede i hele fylket.

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG

Prosjektet «Bygdekvinner deler matglede» har vært et vellykket forprosjekt, som nå videreføres med Gjensidigestiftelsens hjelp. Hele søknadssummen på 1.221.995 kroner ble bevilget til å videreføre prosjektet etter at forprosjektet ble ferdig. Pengene bevilges ti lokallag i Rogaland, som arrangerer åtte forskjellige lokale matgledeprosjekter for å dele, spre og initiere matglede gjennom 2020 og 2021. Per Bergøy, representant for Gjensidige slo fast i Bondevennen 11.01.2020 at «dette prosjektet har me hatt tru på. Bygdekvinnelaget har synt at dei arbeider seriøst og målretta med eit matprosjekt der dei også har inkludert Rogaland Bygdeungdomslag. At dei rike mattradisjonane i Rogaland blir tekne vare på og formidla vidare er utruleg viktig

i dei tidene me opplever nå.»

Til tross for hyppige nedstenginger og strenge smittevernsprosedyrer har flere lokallag gjennomført matgledeaktiviteter når det har vært mulig. Kanskje har slike matgleder blitt ekstra viktige i akkurat en slik periode som vi har levd med gjennom store deler av 2020.

GRENSELØS MATGLEDE

I Erfjord Bygdekvinnelag har man vært dyktige på å ta med seg inkluderings-tankegangen også inn i matgledeprosjektet. Allerede i mars inviterte lokallaget til kurs og spising av thailandske matskatter. Vårruller, curry og wok lagde en fargerik og smakfull fest på bordet.

I oktober inviterte lokallaget til å dele matgleder på ny, denne gangen fra Polen. Der ble det i fellesskap disket opp fem deilige polske retter. Man fikk smake på kylling og soppsaus, servert med moste poteter, potetmel og egg, kokt i vann. Piroger med blåbær og skogskake, som er en kake med spinat og bær ble tatt godt imot blant de oppmøtte damene.

LOKALE PROSJEKTER TIL INSPIRASJON

Rogaland Bygdekvinnelags samarbeid med Gjensidigestiftelsen er et strålende eksempel på at det går an å få til større prosjekter ledet av lokal- og distriktslag. «Bygdekvinner deler matglede» er en inspirasjon for hele organisasjonen, og vi gleder oss til å se hva mer som kommer ut av prosjektet.

«At dei rike mattradisjonane i Rogaland blir tekne vare på og formidla vidare er utruleg viktig i dei tidene me opplever nå.»

- Per Bergøy, Gjensidige

– Utnytt ressursene!

Ås Bygdekvinnelag: Ikke alle kan produsere alt, men alle kan gjøre det beste ut av de ressursene de har.

TEKST LESERINNLEGG FRA ÅS BYGDEKVINNELAG

Tradisjonelt har nordmenn utnyttet alle deler av dyret som ble slaktet. Det er ikke så vanlig i dag. Vi lever livene våre lenger unna dyrene og slakter ikke lenger selv — det har ført til mindre bevissthet om hvilke deler av dyret vi spiser og hvordan vi tilbereder mat fra ulike deler av dyret.

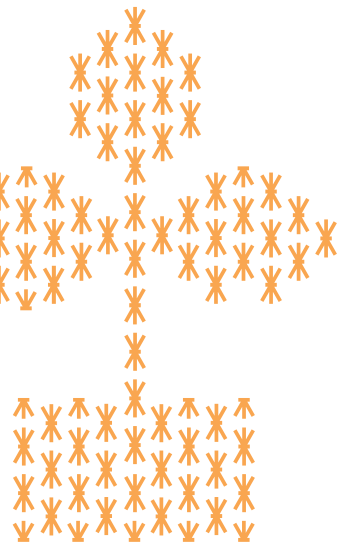
Å ha en nasjonal matproduksjon med høy grad av selvforsyning er solidarisk overfor andre land. Vi må alle bidra til å innfri FNs mål om å utrydde sult, oppnå matsikkerhet, bedre ernæring og å fremme et bærekraftig landbruk innen 2030. Her må alle land ta ansvar for å bruke de naturgitte forutsetningene en har til å produsere mat til egen befolkning.

Ikke alle kan produsere alt, men alle kan gjøre det beste ut av ressursene de har. I Norge består hele 45% av landet av utmarksbeite. Her kan vi ikke dyrke grønnsaker og korn. Men drøvtyggerne våre, som lammet, kan gjøre gress og planter om til næringsrik mat for oss, samtidig som de vedlikeholder kulturlandskapet. Lokal matproduksjon er viktig verdiskaping og gir mange lokale arbeidsplasser. Lokal produksjon er også bra for

miljøet — kortreist og klimatilpasset mat bidrar til å senke klimautslippene i landbruket.

Den norske matkulturen er nettopp tuftet på bruk av lokale ressurser. Våre formødre spiste ikke så mye kjøtt, men utnyttet alt de kunne bruke av dyret. Mat som blod, tunge og margbein var en naturlig del av kostholdet. Tidsklemme og halvfabrikata har endret matkulturen vår og i dag finner vi for det meste fileter og kjøttdeig i matbutikkene. Bygdekvinnelaget mener tradisjonell matkunnskap og bruk av gode råvarer er viktig kunnskap for fremtiden. Skal vi få til et bærekraftig samfunn må vi utnytte matressursene bedre enn i dag. Og, for å anerkjenne verdien av dyret, ressursbruken og arbeidet som ligger bak maten, så er det å utnytte hele dyret fornuftig.

Å ta i bruk dyret fra hode til hale kan gi inspirasjon til å lære mer om både kosthold, matproduksjon og matlaging. På kjøpet får du smakfull og næringsrik mat og nye og spennende retter. Som forbruker bør du etterspørre flere deler av dyret i butikken.

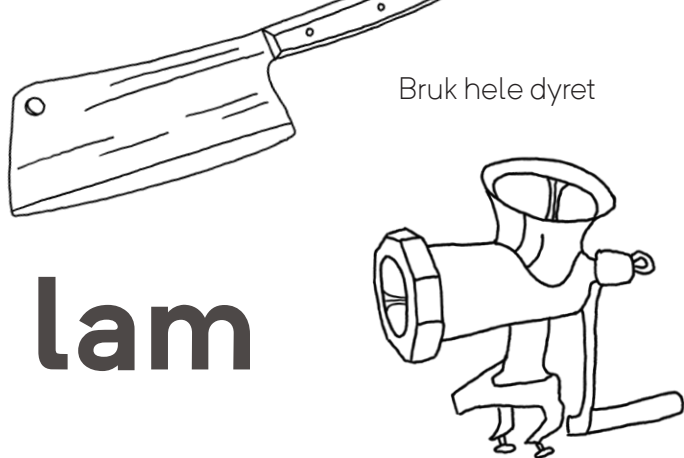
Innspill om genteknologiloven

Forbrukere har rett til å kunne velge GMO-fri mat, og denne retten må sikres.

I et høringsnotat til Klima- og miljødepartementet mener Norges Bygdekvinnelag til å være forsiktig med å gjøre endringer i genteknologiloven. Folk i Europa og Norge er skeptiske til genmodifisert mat, og til at landbruket og oppdrettsnæringen skal ta i bruk GMO. De fleste begrunner denne skepsisen i potensielle konsekvenser for natur og økosystemer, og ser ikke GMO-produksjon som forenelig med slik de ser etisk matproduksjon.

Norges Bygdekvinnelag mener i høringsnotatet at det vil være uheldig om regjeringen foretar endringer i dagens genteknologilov som på sikt kan innebære en svekkelse av forbrukernes interesser og tilliten til dagens regelverk. Forbrukere har rett til å kunne velge GMO-fri mat, og denne retten må sikres. Dette vil også Bygdekvinnelaget og GMO-nettverket spille til til det offentlige utvalget.

Partering av lam

På verdas matvaredag fekk elevane på 9. trinnet på Gossen barne- og ungdomsskule lam for partering til mat- og helsefagtimen.

TEKST ASTRID SEIME

-Vi er så imponert over dei interesserte og flinke elevane, seier Kjellaug Urdshald, leiar i Gossen Bygdekvinne- og ungdomsskule. Ho hadde med seg både skulekokken, lærarar og andre dyktige bygdekvinne- og ungdomsskule til å gje kyndig rettleiing til dei ivrige elevane.

Gossen Bygdekvinne- og ungdomsskule var eit av 50 bygdekvinne- og ungdomsskule som markerte verdas matvaredag 16. oktober med å løfte fram kvifor lam er ein nasjonal matskatt.

- Ein skulle kanskje tru elevane ville synest det var uvant, og at dei kanskje ville kvi seg for å ta i lammeskrotten, men der tok vi feil! Elevane stod i kø for å prøve seg — å få vere med på dette verka heilt naturleg for dei. Lammet vart partert, og elevane fekk lære om korleis dei ulike delane kunne nyttast og bli til god mat.

Mange elevar gav tydeleg inntrykk av at dei var interesserte i matlaging, og at det var kjempespennande og lærerikt å få vere med på å partere eit lam, seier Urdshald.

Gjennom dette opplegget i mat- og helsefaget fekk dei unge sjå kor viktig matressurs vi har i lam. Å få vere med på å legge til rette med gode råvarer skapte interesse for matlaging frå grunnen av. Lammegryta Bygdekvinne- og ungdomsskule serverte vart ei fin avslutning på dagen — den fekk tommelen opp frå elevane

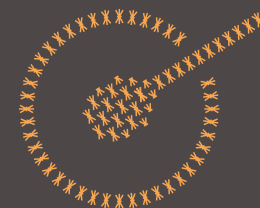
-Bruk heile dyret har vore ein fin måte å vise nærheit til kvar maten kjem i frå og auka forståing for dyrehald og det lokale landbruket. Dessutan handlar dette om sjølvforsyning og berekraft — viktig også i dagens samfunn, seier Urdshald.

VI MARKERTE BRUK HEILE DYRET

- Norges Bygdekvinne- og ungdomsskule sette i 2020 søkelyset på verdien av å nytte dyret frå hovud til hale. Vi meiner tradisjonell matkunnskap og bruk av råvarer er viktig kunnskap for framtida. Det er berekraftig og gjev oss spennande oppskrifter.
- Verdaskvinnelag 16. oktober skal skape merksemd kring behovet for nok og næringsrik mat til alle. Bygdekvinne- og ungdomsskule markerte dagen saman med Nortura, NorgesGruppen og Bama.
- Meir enn 50 lag hadde aktivitetar på aksjonsdagen. Aktivitetane varierte frå servering av lammegryte til turgåarar til matlaging på skular og 6-retters meny av lam.
- Bygdekvinne- og ungdomsskule over hele landet sørget for minst 50 mediasamarbeid i lokalaviser over hele landet.
- Mat- og landbruksminister Olaug Bollestad og kokkelandslaget markerte og støtta aksjonen saman med Bygdekvinne- og ungdomsskule.

Elevane stod i kø for å prøve seg. Å få vere med på dette verka heilt naturleg for dei.

Sjølvforsyning og berekraft

Felleskap og trygghet i en krevende tid

Mens pandemien herjet over hele Norge i 2020, og hverdagene ble svært annerledes for oss alle, viste bygdekviner rundt om i landet at de er bærebjelken i lokalsamfunnet. Med en fantastisk dugnadsinnsats skapte mange dyktige bygdekviner trygghet og nærhet i sine lokalsamfunn.

TEKST SOSAN ASGARI MOLLESTAD

2020 ble et krevende og til tider skremmende år. Pandemien skapte usikkerhet blant befolkningen, og myndighetene ble nødt til å iverksette strenge tiltak for å beskytte folket mot smitte og spredning av coronaviruset.

Mens mange aktiviteter måtte vike plass for det som betydde mest, nemlig å ta vare på liv og helse, bidro mange bygdekviner til dugnaden for «fellesskap og trygghet» i våre lokalsamfunn. Bygdekviner har stått for å arrangere aktiviteter innenfor rammene til smittevernstiltakene. Flere lokallag endret på sine planlagte aktiviteter og tilpasset aktivitetene med hensyn til helsemyndighetenes anbefalinger.

Bygdekviner har skapt samhold og følelse av fellesskap gjennom forskjellige aktiviteter for hele bygda i en tid preget av isolasjon og distanse.

Her er noen få eksempler på ekstra innsats og engasjement fra driftige og engasjerte bygdekviner gjennom 2020:

Trondenes Bygdekvinelag i Harstad pyntet bygda til felles glede, og oppfordret alle som passerte sentrum gående, kjørende eller ridende til å henge opp pynt i alle regnbues farger på bygdas gangbru, busskur og på trærne rundt.

Mens Lesjaskog Bygdekvinelag i Oppland mobiliserte medlemmene til å levere matvarer til sambygdingene i korona-karantene eller andre som gruet seg for å gå på butikken, etablerte Sand Bygdekvinelag digital prategruppe for å holde kontakt med deltakere i det lokale KvinnerUT – prosjektet.

Rundt i hele landet har bygdekviner vist oppmerksomhet, omsorg og støtte til sine sambygdingene på ulike måter. De har skrevet brev og levert blomster til de som har vært isolerte eller i karantene på grunn av smittefare. Bygdekviner har pyntet bygdene i forbindelse med 17. mai-feiringen. Med engasjement og entusiasme har bygdekviner bidratt godt til arbeidet for å holde samfunnshjulene i gang gjennom hele 2020.

Gjennom 2020 har bygdekviner over hele landet vist oppmerksomhet, omsorg og støtte til sine sambygdingene

Bygdekvinnelaget i media

Korona og smitteverntiltak stopper ikke aktivitetene i bygdekvinnelaget. Medieoppslag og aktiviteten på sosiale medier viser at mange bygdekvinner har tilpasset seg situasjonen og laget sosiale møteplasser med engasjerende innhold på nye måter.

TEKST HELLE CECILIE BERGER

Vi har i 2020 hatt 2.073 oppslag i lokale, regionale og riksdekkende medier. Det er en liten økning på syv oppslag fra året før. Flest oppslag hadde vi i Nationen og Avisa Hordaland. Den totale medieaktiviteten ga en annonseverdi på 44,5 millioner kroner, ifølge Retriever. 90 prosent av oppslagene var i lokale aviser, mens åtte prosent var i riksdekkende aviser.

Høyest mediedekning hadde vi i mai og oktober. Felles for disse månedene var at vi arrangerte nasjonale aksjoner og oppfordret lokallag og distriktslag til å sende inn leserinnlegg til lokale, regionale og nasjonale aviser. Leserinnlegget «Matberedskap i fellesskap» ble i mai og juni trykket i 33 forskjellige medier og involverte 75 forskjellige lokallag. I oktober arrangerte vi aksjonen «Bruk hele dyret» der kurs med partering av lam og gris sammen med skolebarn slo godt an i media. Et eksempel på dette var innslaget fra NRK Innlandet: «Testikkelpizza kan gi bedre klima» som var et samarbeid mellom Geitmyra Ringsaker matkultursenter for barn og Ringsaker Bygdekvinnelag. Vi fikk også god dekning av Bygdekvinnelagets bygglab, uttesting av byggsorter i mat, i starten av juli med store oppslag i både Nationen og Toten blad. Et samarbeid med magasinet Ren Mat resulterte også i at flere gode oppskrifter fra Norsk Tradisjonsmat ble supplert med vakre matbilder og en flott sak i høstutgaven av magasinet.

Gledelig var også to kronikker i VG, skrevet av Yngve Ekern, styremedlem i Oslo Bygdekvinnelag. Vi setter stor pris på at Ekern setter fokus på norsk mat, selvforsyning, klima, mangfold,

inkludering og bygdekvinnelaget — og at vi alle oppfordres til å spise opp hele dyret.

VIDEO SOM KOMMUNIKASJONSVERKTØY

Restriksjonene i forbindelse med koronapandemien førte til at tradisjonelle verveaksjoner, ansikt til ansikt, var vanskelig å gjennomføre. Vi tok derfor i bruk video i sosiale medier for å få formidlet hvem vi bygdekvinner er og hvilke aktiviteter vi engasjerer oss i. Gledelig har det også vært at lokallag har gjort det samme — og resultatet har vært imponerende.

Vi startet opp med en vakker og informativ film om vårt inkluderingsprosjekt KvinnerUT som ble filmet under 8. mars-arrangementet i Gossen Bygdekvinnelag. Filmen har vi delt flere runder på Facebook. Nasjonaldagen feiret vi med fantastiske 17. mai-hilsener fra hele landet. 16 lokallag hadde laget flotte hilsener, i tillegg til leder Ellen Krageberg og prosjektleder Sosan Asgari Mollestad fra KvinnerUT.

Under vårt digitale landsmøte i Norges Bygdekvinnelag ble prisene «årets bygdekvinnelag» og «Bygdekvinneprisen, kjerringa mot strømmen» delt ut. I forkant hadde vi laget presentasjonsfilmer av prisvinnerne. Filmen om året vinner av Bygdekvinneprisen, May-Lis Ekstrøm Hoel og Loftet gardsbutikk, ble delt på Facebook. Filmen oppnådde en rekkevidde på hele 41.621. Til prisen «årets lokallag» fikk vi laget en takkefilm og en presentasjonsfilm fra vinnerne Bjørgum Bygdekvinnelag. Også disse filmene ble godt tatt imot på Facebook.

OPPSLAG I MEDIA 2.073

90% LOKALE MEDIER
8% RIKSPRESSE

MEST DEKNING:
NATIONEN (46 OPPSLAG)

ANNONSEVERDI:
44,5 MILLIONER KRONER.

BYGDEKVINNELAGET.NO

SIDEVISNINGER: 361.752 (-14%)
BRUKERE: 109.914 (+4,2%)
66,7% ORGANISK SØK
21,1% REFERANSE
FRA SOSIALE MEDIER

MEST LESTE NETTSAK:
NORGES BESTE LEFSER
10.927 BESØKTE SIDEN

FACEBOOK

8.353 LIKER SIDEN
568 NYE MEDLEMMER
2019: 7.697
2018: 6.386

MEST POPULÆRE SAK:
VIDEO AV BYGDEKVINNERPRISEN
«KJERRINGA MOT STRØMMEN»,
May-Lis Ekstrøm Hoel på Loftet
gardsbutikk: rekkevidde 41.621.
6.607 engasjerte seg i saken.

INSTAGRAM

2.703 FØLGERE
546 NYE DET SISTE ÅRET
2019: 2.157
2018: 1.450

MEST POPULÆRE BILDE:
MOTORSAGKURS FOR KVINNER
i Namdalseid Bygdekvinnelag

Et utvalg av Norges Bygdekvinnelags poster på Instagram. Motorsagkurs, ny leder og likestilling var noe av det som preget 2020.

I løpet av 2020 har vi gjennomført to store vervekampanjer. Bygdekvinneuka fra 20. til 30. august var en ny vervekampanje. Vi henvendte oss til lokallagene og spurte om de ville filme hvorfor det er fint å være medlem av bygdekvinnelaget. Responsen var så positiv at vi gjentok spørsmålet igjen til lokallagene da vi arrangerte ny vervedugnad fra november til desember. I løpet av disse to vervekampanjene fikk vi delt alt det fine som skjer i bygdekvinnelag i Kvæfjord, Rendalen, Åmli, Nittedal og Hakadal, Bjørgum, Nærbø, Gossen, Oppland og Onsøy.

Vår nyvalgte leder Jorun Henriksen stilte også opp på en direktesending på Facebook der hun svarte på spørsmål som kunne sendes inn før og under sendingen. Det ble en populær sending som vi kommer til å gjenta.

Året ble avsluttet med to engasjerende aktivitetsfilmer: uteaktiviteter om vinteren med Romedal Bygdekvinnelag og førjulsfilm med Ulvik Bygdekvinnelag.

BYGDEKVINNELAGET.NO

Etter fjorårets formidable vekst i sidevisninger, opplevde vi i 2020 en liten nedgang sammenlignet med året før på 14,5 prosent. Nedganger i sidevisninger skyldes nok at vi hadde færre fysiske arrangementer på grunn av koronapandemien. Likevel kan vi glede oss over at vi tiltrakk oss flere brukere, med en vekst på 4,2 prosent. Gledelig er det at stadig flere oppdager oss via søkermotorer som Google. 67 prosent av våre besøkende kom via søkermotorer og 21 prosent kommer via sosiale medier som Facebook.

Når vi ser hvem som besøker bygdekvinnelaget.no, er det tydelig at nordmenn har bakt og kost seg på kjøkkenet. Det viser statistikken på bygdekvinnelaget.no. Artikkelen som fikk flest besøk var «Norges beste lefser», med 10.927 sidebesøk. Best besøkte artikkel for lokallag var «Hva kan du bruke eggeplommene til?» fra Østre Udnes Bygdekvinnelag, med imponerende 6.537 sidebesøk.

Vi gleder oss over lokallag som gjør seg synlige med gode og innholdsrike hjemmeside. Det er også til stor hjelp for oss i sentralledet som kan dele tips til fine aktiviteter og det sosiale fellesskapet.

BYGDEKVINNER

Det er gitt ut fire utgaver av vårt medlemsblad i 2020. Opplaget har vært på 12.500 eksemplarer. Hovedtemaene har vært: setring kan skape framtidens matinnovasjon, KvinnerUT-veien til egen jobb, aksjon «Bruk hele dyret» og Bygdekvinnelagets bygglab. Bygdekvinner har som mål å speile alle ledd i organisasjonen, formidle våre prosjekter og interessedpolitiske saker. Erfaringene viser at vi når ut til mange og skaper mye entusiasme.

Nøkkeltall Lokallag

Til tross for koronapandemien har bygdekvinnelagene vært svært kreative på aktiviteter.

TEMAER SOM KAN NEVNES

- Bygdekvinnelagets plass i storkommunen
- Høringer på kommuneplaner
- Bygningsvern
- Oppstart av bygdekafé
- Bedriftsbesøk
- Manglende beredskapsplan og kornlager
- Bruk alt, ikke kast mat
- Møter med foredrag om Guatemala
- Treff og aktiviteter med de nye i bygda, både fra inn- og utland
- Psykisk helse
- Kvinnehelse- lytt til hjertet
- Bruk av i hjertestarter
- Foredrag om demens
- Mobilfotografering
- Oppfrisking av kjøreferdigheter med bil
- Ølsmaking
- Småkakebakst med minoritetskvinner
- Pilfletting, kalkmaling, strikkemetoder og garntyper

MØTER

1273 Styremøter
1384 Medlemsmøter
1033 Åpne møter og
arrangementer med
31892 deltakere

NETTSIDER

85 lokallag er brukere
av egen lokallagsside, via Norges
Bygdekvinnelag sin nettside.
www.bygdekvinnelaget.no

DE STØRSTE LOKALLAGENE

OMVIKDALEN BYGDEKVINNELAG
(Hordaland)
150 medlemmer

BJERKREIM BYGDEKVINNELAG
(Rogaland)
130 medlemmer

NÆRBØ BYGDEKVINNELAG
(Rogaland)
121 medlemmer

NEDLAGTE LOKALLAG

AGNALT BYGDEKVINNELAG
(østfold)

MUSKEN BYGDEKVINNELAG
(Nordland)

SØMNA BYGDEKVINNELAG
(Nordland)

Matkrise i Guatemala

De hvite flaggene vaier tungt. Siden Guatemala ble nedstengt på grunn av koronapandemien har folk flagget med ulike farger for å symbolisere tilstanden hjemme hos familien sin. De hvite flaggene beretter om sult.

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG, FOTO: CESILIE AURBAKKEN

Guatemala er hardt rammet av pandemien. I 2020 skulle egentlig Norges Bygdekvinnelag besøkt våre partnere i landet, men grunnet pandemien og reisestopp var ikke dette mulig. Siden landet ble stengt ned har folk flagget med ulike farger for å vise hva som er situasjonen i hjemmet deres. Røde flagg forteller om behov for medisiner. Svarte, gule eller blå flagg er et varsel om vold i hjemmet. Hvitt betyr sult.

Når lokalsamfunn stenger ned og mennene ikke har noe arbeid å gå til, økes vold og konflikter i hjemmet.

Én av våre partnere i Guatemala-prosjektet forteller at han ser hvite flagg overalt. Matmangel er stor, og inntekten til folk flest forsvant sammen med at kollektivtrafikken sluttet å gå, og butikkene og markedene ble stengt. For landets fattige er dette både en matkrise og en pandemi. Den første tiden fikk ingen forlate hjemmene sine. De som nektet å følge restriksjonene ble arrestert eller bøtelagt.

MINDRE MATMANGEL I OMRÅDER MED HJELP

Jan Thomas Odegard i Utviklingsfondet, forteller at korona-pandemien har vært tøff i Guatemala. Mange steder er det tilløp til matmangel. Det er ikke først og fremst viruset og sykdommen som skaper problemer, men nedstengningen av landet har ført til at folk ikke får reise for å gjøre nødvendige ærender som å selge og handle på markedene.

De lokale partnerne i Guatemala-prosjektet

har forsøkt å gi bøndene tilgang til husdyr som høns og kaniner, såfrø og å etablere kjøkkenhager for dyrking av grønnsaker. Tiltakene har fungert, og Utviklingsfondet får rapporter om at det er mindre matmangel og krise i San Marcos - i områder bygdekvinne er med og støtter - enn i mange andre områder i Guatemala.

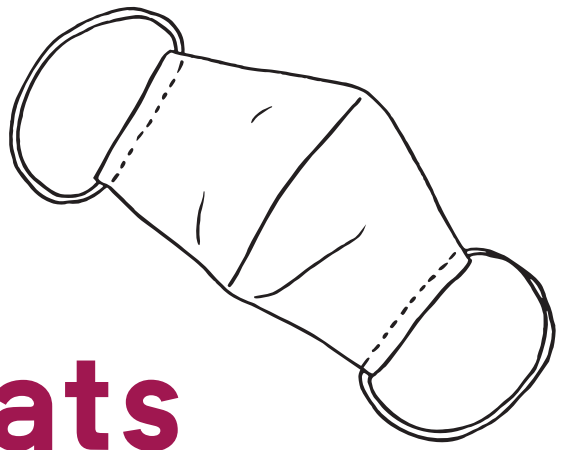
DELTAGELSE GIR STYRKE

AMMID er en av flere lokale partnere som får økonomisk støtte fra Utviklingsfondet og Norges Bygdekvinnelag. Organisasjonen har rundt 1 500 medlemmer, og 80 prosent av dem er kvinner. AMMID gir bønder opplæring i lokal agronomi og grønne kreditter til kvinner. AMMID gir stolthet over egen kultur, fremmer selvtillit og «det gode liv».

Doña Reyna, medlem i AMMID forteller at deltagelsen har gitt henne og andre kvinner styrke. De og deres familier har fått opplæring og kunnskap som styrker dem i denne situasjonen, på deres morsmål Maya. Familier som ikke er organisert gjennom AMMID lider i større grad av matmangel og svekket økonomi. I Guatemala er dessuten vold mot kvinner et stort problem. Med Covid-19 har volden mot kvinner økt. Doña Reyna beretter om at når lokalsamfunnet stenges ned og mennene ikke har noe arbeid å gå til, økes vold og konflikter.

Norges Bygdekvinnelag oppfordrer lokallag og medlemmer til å støtte arbeidet i Guatemala. Bidrag kan settes inn på konto 9365.18.67841.

Lokal coronainnsats

Våren og sommeren 2020 var det mange av lokallagene som pekte seg ut med gode initiativer for lokal solidaritet og gjensidig hjelp i forbindelse med pandemien.

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG, FOTO: RENDALEN BYGDEKVINNELAG, GRAN BYGDEKVINNELAG.

Bygdekvinner over hele landet stilte opp på mange kreative og nyttige vis. På ett område var det særlig tydelig at bygdekvinner satt med viktig kompetanse til hjelp i lokalsamfunnet. Bygdekvinnelagene har en formidabel dugnadsånd, og mange bygdekvinner kan sy. Dette ble svært nyttig når store deler av helsetjenesten plutselig sto med for få smittevernsfrakker i møte med en global pandemi.

Gjennom 2020 har bygdekvinner over hele landet vist oppmerksomhet, omsorg og støtte til sine sambygdinger

På Klokkarhagen sykehjem tok bestyrer ved sykehjemmet selv tak, og skaffet til veie stoff og materiell til smittevernsfrakker. Deretter stilte fem staute kvinner fra Varhaug Bygdekvinnelag opp, og produserte elleve frakker til bruk på sykehjemmet. Damene ble omtalt i Jærbladet der det ble fortalt at de «hadde hatt ein kjempejille dag ilag og fikk gjort noko nyttig.»

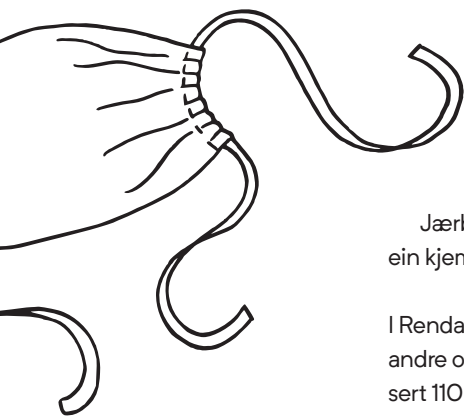
I Rendalen stilte seksten lokale bygdekvinner og andre opp, og fikk i løpet av noen dager produsert 110 smittevernsfrakker til Helse og omsorg i Rendalen. Kommunen kjøpte inn stoff, strikker og bendelbånd som skal være på frakkene. Sygjen- gen kom raskt i gang og allerede etter en dag var de ni første smittevernsfrakkene ferdige. Ordfører

Linda Døsen uttalte til Østlendingen at hun stolt av innbyggerne sine, og at «det er ekstra kult med ordentlig sterke og flotte kvinner og alle som bretter opp ermene for en nasjonal helsedugnad for å begrense spredningen av koronaviruset».

Bygdekinnene på Østre Gran og Brandbu produserte sammen med sanitetskvinnene og husflidslaget totalt rundt 450 smittevernsfrakker på dugnad. Kommunen tok initiativ til dugnaden, og de trettifem frivillige som villig stilte opp satt av smitteverns hensyn i tre forskjellige lokaler og sydde. NRK besøkte systua i juni, og det ble et flott videoinnslag med arbeidsomme damer ved godt mot. Som Torborg i Østre Gran Bygdekvinnelag uttalte det i reportasjen, «det er artig med dugnad støtt – å gjøre noe i lag med andre».

Lesjaskog Bygdekvinnelag var også ett av lagene som har vist stor solidaritet under pandemien. Femten damer og én mann i lokallaget stilte opp til utkjøring av varer til folk i bygda som sitter i karantene, eller som er redd for å gå ut og risikere smitte. Lokallagsleder Laila Brøste uttalte til Vigga at dette var noe de kunne stille opp med uten å sette medlemmer i fare. Dessuten, slo hun fast, er det slik at «ein må hjelpe medmenneske i bygda, og med dette støttar vi også dei lokale butikkane som har vore positive til samarbeidet.»

Det er ingen tvil om at bygdekvinner over hele landet stiller opp når det trengs. Dette er noe vi kan se tilbake på og være særs stolte av i et så spesielt år som 2020 har vært.

Et varmente engasjement

«Det er ekstra kult med ordentlig sterke og flotte kvinner som bretter opp ermene for en nasjonal helsedugnad.»

- Linda Døsen

Grimstad Bygdekvinnelags kurs i filetering

I februar tok Grimstad Bygdekvinnelag initiativ til å ivareta og videreformidle kunnskap om bearbeiding av fisk. Slik tradisjonskunnskap har vært sentral langs kysten i generasjoner, men er ikke lenger allemannseie.

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG, FOTO: RENDALEN BYGDEKVINNELAG, GRAN BYGDEKVINNELAG.

Å utnytte hele fisken er et godt bidrag i bærekraftsdiskusjonen.

Under 10 prosent av fisken som selges i Norge, selges hel. Mange mangler nemlig kunnskap om hvordan vi skal filetere fisken, og hva de ulike delene av fisken kan brukes til. Det bestemte medlemmene i Grimstad Bygdekvinnelag for å gjøre noe med.

NRK Sørlandet radio møtte i februar damene i Grimstad Bygdekvinnelag til et kurs i rensing og filetering av fisk, samt laging av fiskesuppe. Bygdekvinnene inviterte Fiskernes Salgslag til kurs, og daglig leder Endre Fosli stilte opp. Det ble kurset i filetering av lyr, torsk og lange, og dessuten i å lage kraft av avkapp. Tretti engasjerte deltagere møtte opp.

«Jeg tror at salget av fisk hadde vært langt, langt lavere om det hadde vært hel fisk fordi at det er lite kunnskap om hvordan du skal gripe an en hel fisk.» sa kommunikasjonsrådgiver Tove Sleipnes i Norges Sjømatråd til NRK. Hun syns initiativet til bygdekvinnene i Grimstad er godt, og at «et sånt initiativ er med på å lære deg litt om fiskens ulike deler, og om hvilke deler av fisken som er egnet til ulike retter. På den måten er vi med på å bidra til at vi utnytter hele fisken, og det i seg selv er jo et godt bidrag i bærekraftsdiskusjonen.»

Sirdal BKL — Bil-kino på Sinnes

27. mars 2020 inviterte Sirdal Bygdekvinnelag til bil-kino på Sinnes, der de kjente og kjære klassikerne Emil i Lønneberget og Fleksnes ble vist på presenning på skoleveggen. Fjorten biler nøy et litt annerledes avbrekk fra coronahverdagen, med kommuneoverlegens velsignelse.

Rydder svartelista arter

Biri Bygdekvinnelag inviterte i juni femte klasse i bygda til å bli med å plukke og rydde unna svartelistede arter fra Biri. 31 glade barneskolebarn stilte villig opp for å lære om den lokale floraen og hvorfor det er viktig for naturmangfoldet å ta vare på de artene som hører hjemme her.

På årsmøtet til Biri Bygdekvinnelag for tre år siden ble det foreslått at bygdekvinne kunne lede an i dugnaden med å luke bort kjempespringfrø. Det ble dannet en aksjonsgruppe, og det første denne gjorde var å invitere Inger Sundheim Fløistad, forsker på NIBIO, til allmøte i bygda. Alle måtte lære om planten og hvordan den kan bekjempes. Invitasjonen til «aksjon kjempespringfrø» ble lagt i postkassene, og mange møtte opp til allmøtet. En mer eller mindre fast gjeng har siden dette deltatt i plukkedugnadene. Gjennom plukkeperiodene sender bygdekvin-

nene ut informasjon om hvor det skal lukes og om resultatene på bygdas felles Facebookside og Facebooksiden til Biri Bygdekvinnelag. Hvert år i begynnelsen av juni, før planten har blomstret, går elever fra barne og ungdomsskole, bygdekvinner og resten av bygda sammen om å luke. Nå som plukkeprosjektet er i sin tredje sommer, kan bygdekvinne konstatere at det begynner å hjelpe og at de har høstet viktig kunnskap. Man har erfart at det er best å plukke fire ganger per sesong med rundt tre ukers intervaller.

Suksess med geriljabroderi

Aktiviteten i Nittedal og Hakadal Bygdekvinnelag har i 2020 hatt mange innslag av geriljabroderi. Geriljabroderi er vide-reføring av en folkelig kulturarv i nyere tid, som et opprør mot sirlig broderi. Det kan ha humor, brodd og tvetydig budskap, og underliggende budskap er at kvinner sprenger grenser.

Lokallaget arrangerte i samarbeid med Nittedal Husflidslag og komiteen for Verdensdagen en salgsutstilling og auksjon av geriljabroderi ved markeringen av Verdensdagen for psykisk helse. To ungdomsskoler deltok også og leverte rundt 30 arbeider til utstillingen. Inntektene gikk til BUA — gratis utlånssentral av fritids- og sportsutstyr, og laget fikk inn 4 500 kroner til Verdensdagen. Arbeidet laget la ned i Verdensdagen for psykisk helse har blitt lagt merke til, og gjorde dem også nominert til kreativitetsprisen for Verdensdagen. Vandreduken må nevnes spesielt. I prosjektperioden var den innom ti hjem. Noen hadde brodert mye før, andre hadde aldri brodert og noen tok opp gamle kunster etter flere tiårs pause fra nål,

Korssting er en enkel måte å løfte fram viktige budskap på. #Spørmer var tema for Verdensdagen for psykisk helse i 2020.

tråd og stramei. Vandreduken ble et nydelig, felles uttrykk anno 2020 og ble solgt på auksjon for 1 700 kroner. Helheten ble langt mer enn summen av delene, og et flott symboluttrykk.

Kjerringa mot strømmen

Årets «Bygdekvinneprisen – Kjerringa mot strømmen» for 2019 ble tildelt grunnlegger og driftet av «Loftet Gårdsbutikk» på Eidsvoll, May-Lis Ekstrøm Hoel.

TEKST TALE
HAMMERØ ELLINGVÅG

May-Lis har brukt ti år på å utvikle konseptet til dagens kombinerte kafé og gårdsbutikk. Det neste på planen er å gi ut en bok, og takket være prispengene på 40 000 kroner kan drømmen bli virkelighet. I boka ønsker May-Lis å fortelle om reisen fra oppstarten til i dag: hva det kreves for å starte en gårdsbutikk og om filosofien at man aldri må gi opp. Man skal ikke se bort ifra at noen av oppskriftene til maten som serveres på kafeen også vil deles i boka.

MANGFOLDIG VERDISKAPNING

Sommeren 2020 kom med en strøm av gjester fra nær og fjern. Opp mot 450 mennesker fant veien til Hoel Vestre i Eidsvoll på én dag. Det har langt på vei kompensert for tapt omsetning i vår, men desinfisering tar mye ekstra tid.

Vareutvalget har utviklet seg til en frodig blanding av bruksting, interiør og pynt og varierte produkter fra gården som bakerverer, honning, kuskinn, skinnfeller, garn og kjøtt fra gammel-norsk spælsau. Loftet gårdsbutikk og kafé er kjent for sine lunsjretter, som gjerne er basert på kjøtt fra gårdens egne dyr: Charolait-kyr, Gammelnorsk spælsau og tre frittgående griser. Ryktet om gårdsbutikken på Holsjordet spredte seg særlig etter Grunnlovsjubileet i

2014, da det kom 2 500 mennesker på arrangementet «Åpen gård».

EN LOKAL MØTEPLASS

Hoel ville skape en møteplass på bygda, et sted det er godt å komme og et sted gjestene skal kunne kjenne på en stemning som de ikke finner på kjøpesenteret. Mange har fortalt at de finner en egen ro når de kommer inn i butikken, og inne på tunet kommer folk tett på landbruket og matproduksjonen. For å kunne servere gjestene kvalitetsmat har de satset på kortreiste råvarer og en fransk kokk med mange talenter. Han er kokk, konditor og har sjokoladesertifikat. Han lager lekre lunsjretter, baker brød både til kafeen og for salg, og fyller kakedisken med uimotståelige fristelser. I tillegg kan gården levere catering og ta imot selskaper.

Loftet Gårdsbutikk og kafé har blitt en betydelig arbeidsplass i Eidsvoll, med seks til åtte ansatte. Eieren er opptatt av å skape aktivitet og ringvirkninger i bygda si. Derfor bruker hun bare lokale håndverkere og så lokale leverandører som mulig. Tre av ti besøkende kommer fra nærområdet, mange av dem er faste kunder. Slik blir mye av verdiene i kommunen.

Årets lokallag

Årets lokallag er et lokallag med lav gjennomsnittsalder og høyt aktivitetsnivå på kveldene og i helgene.

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG

På noen få år har medlemstallet i lokallaget doblet seg, og det er tydelig at det er det høye og jevne aktivitetsnivået som trekker nye medlemmer. Kveldsturer i nærområdet, bakekurs og bakeuke for medlemmene er blant lagets faste, godt besøkte aktiviteter. Disse aktivitetene innbyr til samtale og læring, og gjør at medlemmene blir godt kjente med hverandre.

SAMARBEID OG SYNLIGHET

Lokallagsleder Liv Spilde forklarer at de har et godt samarbeid med andre lag og foreninger, og er raske til å svare ja til

å være med på aktiviteter i andres regi. Synlighet på forskjellige digitale flater har også vist seg å være et viktig ledd i å nå ut til eksisterende og potensielle medlemmer. Medlemmene viser fram aktivitetene på sin egen nettside, på Facebook og Instagram. Styret, hele laget og ulike undergrupper i laget holder tett kontakt via messenger. Det sikrer at alle vet alt de trenger å vite mellom lagsmøtene. Liv peker på at de i dag er langt synligere enn tidligere, og mener de digitale løsningene er gode hjelpemidler alle lag bør ta i bruk.

— No veit folk utanfor laget meir om kva me gjer på, og då veit dei meir om kva dei går til når dei melder seg inn, sier hun.

NYE MEDLEMMER OG GOD ØKONOMI

De mange aktivitetene og påfølgende medlemmene har gitt seg utslag i god økonomi. Noen av midlene føres til-

bake til medlemmene som blir sponset når de deltar på arrangementer lokalt, på distriktsnivå eller nasjonalt. På lokale aktiviteter er det differensiert pris for medlemmer og ikke-medlemmer. De mest aktive medlemmene får igjen kontingenten sin flere ganger i løpet av et år.

— Ingen klagar på høg kontigent hjå oss, og nye medlemmar har kome av seg sjølve siste tida, forteller Liv fornøyd.

ET LAG Å REGNE MED

Etter hvert som Bjørgum Bygdekvinnelag er blitt mer synlige, opplever de også at de er en organisasjon å regne med, i grenda og i bygda. Også sentralt i Norges Bygdekvinnelag er Bjørgum Bygdekvinnelag blitt spurt om å hjelpe til, blant annet med takkebakst for å finne Norges beste lefser og under «Verdens kuleste dag» i regi av Sparebankstiftelsen DNB.

«Ingen klagar på høg kontigent hjå oss, og nye medlemmar har kome av seg sjølve.»

– Liv Spilde

BJERKREIM BYGDEKVINNELAG 70 ÅR

Laget har 126 medlemmer og er ett av landets største. 2. mars 2020 feiret man laget som i 70 år har bidratt med aktiviteter og omsorg for Bjerkreim. Hellvik Mannskor, ordfører Kjetil Slettebø, distriktsleder Astrid Hammersmark og Olaug Nevland bidro med gode ord, sang og minner. Det ble servert smørbrød og kaker, og gaver kom i form av bidrag til «SeMeg-prosjektet», som gjør en fantastisk jobb med å fremme folkehelse og forebygging hos barn og unge.

SULDAL BYGDEKVINNELAG 50 ÅR

3. november var Suldal Bygdekvinne lag 50 år, og det vart feira med fest for medlemmane. Dei var samla på Skattkammeret på Nesflaten, kor vertskapet varta opp med buffet av lokalmat, kaker og kaffe. Heile 45 av 51 medlemmar møtte, og fikk underhaldning av ein lokal felespelar, opptrinn av tre av damene, song og godt drøs. Ordføraren i Suldal kommune, som óg er medlem, kom med blommar og helsing. Ei verdig feiring for eit oppegående lokallag.

SKJELSTADMARK BYGDEKVINNELAG 70 ÅR

Medlemsmassen er varierende, men mange nye unge har tilført det, i april, 70 år gamle laget rike opplevelser. Damenes aften, nissevandring og besøksturer til lokale gründere er blant de nye aktivitetene. Samtidig er tradisjoner tatt vare på ved å arrangere kirkekaffe, juletreffest og matdager. Laget har eget møterom der det holdes møter og kurs. Mange minoritetskvinner i bygda har vært med og laget dekorasjoner og bydd på nydelig mat.

Vi trenger kriselager for korn

Leder i Hedmark Bygdekvinnelag, Sanna Røhr, gikk i juli ut i Hamar Arbeiderblad og slo fast at norske myndigheter må få på plass et kriselager for korn som inneholder både matkorn og såkorn. Det vil sikre matforsyningen til befolkningen om vi opplever nye kriser som koronapandemien, noe alle land har ansvar for.

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG

Nødlagrene vi i dag har for å sikre den norske befolkningen mot kriser kan ifølge avisa Nationen kun mette 30 000 nordmenn i tre dager. I et intervju med Hamar Arbeiderblad forklarer Sanna Røhr at dagens kriseberedskap er for dårlig. — Kriselageret det vises til, med matvarer i

Grensene kan bli sperret ved neste krise eller pandemi, og da stopper import av mat. Det kunne allerede ha skjedd ved denne koronapandemien.

meget begrenset omfang, er ment som nødlager. I en større setting er det mye viktigere å øke egen matproduksjon i Norge, og å sikre beredskap med tanke på matforsyning på andre måter, sier hun.

Koronapandemien viser at grensene kan stenges på kort varsel. Vi var heldige i Norge denne gangen som fortsatt fikk tilgang på mat. Med en selvforsyningsgrad på under 50 prosent er vi sårbare. Beredskapslageret for korn i Norge ble avvirket i 2003. Finland derimot, valgte å beholde sitt. Landet har beredskapslager for korn som kan vare i seks måneder. Selvforsyningsgraden i landet er på rundt 80 prosent.

Røhr påpeker at Norge i dag i for stor grad stoler på velfungerende internasjonal logistikk. Det er en bekymring at grensene kan bli sperret ved neste krise eller pandemi, og da stopper import av mat. Det kunne allerede ha skjedd ved denne koronapandemien, hevder Røhr.

— Stormaktene som sitter med store kornlager vil først mette sin egen befolkning, avslutter hun til avisen.

Frivilligsentralane i fare

Sogn og Fjordane Bygdekvinnelag oppmodar i eit lesarinnlegg i Fjordingen og Fjordenes Tidende Stortinget om å gå tilbake på den føreslåtte omlegginga for Frivilligsentralane frå 2021.

TEKST TALE HAMMERØ ELLINGVÅG

I 26 år har frivilligsentralane fått tilskot direkte frå staten. For kommuner har det skapt fellesskap og gode kvardager der folk tek vare på kvarandre uavhengig av alder, fysikk, etnisitet og kjønn.

«Sogn og Fjordane Bygdekvinnelag er ein av mange frivillige organisasjonane som har stor glede og nytte av samarbeidet med frivilligsentralane. Men no endrar regjeringa måten frivilligsentralane får støtta si, og for kommunane i Sogn og Fjordane vil dette vil slå hardt ut» skriver Sogn og Fjordane Bygdekvinnelag.

Frå 2017 innførte regjeringa rammeoverføring med ei lita auke, men utan krav til medfinansiering frå kommunane. Frå 2021 foreslår regjeringa ei endå meir kritisk endring: midlane til frivilligsentralane skal fordelast på innbyg-

gjartal. Frivilligsentralane i Sogn og Fjordane vil samla sett verte halvert i 2021 samanlikna med 2020. For små kommunar vil endringane vere dramatiske, med meir enn 90 prosent kutt i støtta.

«Sogn og Fjordane Bygdekvinnelag vil peike på at moglegheita for å tilpasse frivillig innsats etter lokale utfordringar blir teke bort. Store kommunar blir styrka og får enda større bredde i tilbod og regjeringa sin sentraliseringspolitikken kan lukkast.

Frivillig innsats i lokalmiljøa er viktig. Sogn og Fjordane Bygdekvinnelag oppmodar difor Stortinget om å gå tilbake på den føreslått omlegginga for 2021!»

Stiller opp etter katastrofen

På tampen av 2020 rammet en katastrofe av de sjeldne det lille samfunnet på Gjerdrum. Et leirras gjorde over ett tusen mennesker husløse, og kostet lokalsamfunnet flere liv. Når en slik tragedie er et faktum, er det viktig med gode naboer og et aktivt lokalsamfunn.

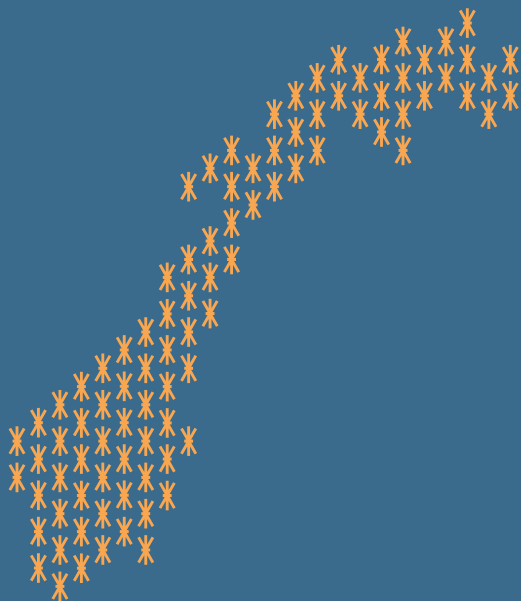
Lokallagsleder i Gjerdrum Bygdekvinnelag ble kontaktet tidlig leder i Akershus Bygdekvinnelag, Marit Helene Lund og leder i Norges Bygdekvinnelag, Jorun Henriksen fulgte opp laget, og informasjon til lokallagsledere ble sendt ut fra distriktsstyret.

"Distriktsstyret i Akershus har kontakt med Gjerdrum Bygdekvinnelag gjennom leder Hilde Olstad. (...) Vi har tilbudt hjelp om det er noe vi

kan bidra med på kortere og lengre sikt. Inntil situasjonen har roet seg er det ikke annet vi kan gjøre enn å sende sympatimeldinger og vise omsorg. Så kommer det en tid når Gjerdrum Bygdekvinnelag har oversikt over hva de kan ha behov for, og da skal vi stå klare til å hjelpe! Vi tenker på bygdekvinne og alle i Gjerdrum som opplever denne ufattelige tragedien!»

Det ble etter hvert klart at det var behov for sakser, målebånd og strikkegarn, etter en forespørsel fra Røde Kors og Eidsvoll Husflidslag. Akershus Bygdekvinnelag satt i gang en innsamling av gaver til de berørte av tragedien, organisert av distriktsleder Marit Helene Lund og styremedlem Kari Fjeldstad Luke.

Distriktsstyrer

AKERSHUS BYGDEKVINNELAG

Leder Marit Helene Lund
Styremedlem Bodil Berg
Styremedlem Christine Skjellum Eriksrud
Styremedlem Kari Fjellstad Luke
Styremedlem Liv Kristin Brattum
Varamedlem Marit Stranna
Varamedlem Liv Halvorsrud

AUST-AGDER BYGDEKVINNELAG

Leder Tone Lindtveit Rosseland
Styremedlem Sølvi Larsen Braathu
Styremedlem Turid Espeland Skeivoll
Styremedlem Mona Heimdal Seljås
Varamedlem Eldrid Stendal
Varamedlem Jorunn Hellerslien

NORD-TRØNDELAG

BYGDEKVINNELAG
Leder Elin Bjørnstad
Styremedlem Anne Irene Myhr
Styremedlem Tilde Fagerstrand Leira
Styremedlem Monika Giskås
Styremedlem Eva Dybwad Alstad
Varamedlem Torill Renaa Bjerken
Varamedlem Dagrun O.Moum
Varamedlem Åse Gresseth

BUSKERUD BYGDEKVINNELAG

Leder Sølvi Jødal
Nestleder Frøydis Løkensgård
Styremedlem Aud Teigen Gjerde
Styremedlem Eva Daler
Styremedlem Karen Marie Aas
Styremedlem Tonje Myhre

FINNMARK LOKALLAG

Leder Merete Sabassen Helander
Styremedlem Wenche Pettersen
Styremedlem Solveig Ballo
Styremedlem Viktoria Nilsen
Styremedlem Elin Sabassen

HEDMARK BYGDEKVINNELAG

Leder Sanna Røhr
Nestleder Åse Bjerke Lilleåsen
Styremedlem Aud Ragnhild Voll
Styremedlem Merete Løkken
Styremedlem Målfrid Øvergård
Styremedlem Inger Marie Negård

HORDALAND BYGDEKVINNELAG

Leder Åsa Gunnarsdottir
Nestleder Brita Dagestad Bjørke
Styremedlem Helga Fosheim

Styremedlem Esther Falk
Styremedlem Siv Helle Prestegard
Varamedlem Turid b.Njåstad

MØRE OG ROMSDAL BYGDEKVINNELAG

Leder Gunvor Dyvik Friisvold
Nestleder Liv Borghild Hildre
Styremedlem Nelly Ytterlid
Styremedlem Gunda Bele
Styremedlem Solvår Heggli
Varamedlem Eli Skavanes

NORDLAND BYGDEKVINNELAG

Leder Hilde Furuseth Johansen
Styremedlem Ann Merethe Nilsen
Styremedlem Anikken Jensen Heen

OPPLAND BYGDEKVINNELAG

Leder Marit Tordhol
Styremedlem Gudrun Hage Høvren
Styremedlem Borgny Skansen Sletten
Styremedlem Vigdis Amlien Kristiansen
Styremedlem Mari Merete Graff Ulstrup
Styremedlem Anne Grete Moen
Varamedlem Astrid Stubrud

ROGALAND BYGDEKVINNELAG

Leder Astrid Hammersmark
Nestleder Marianne Jøsang
Styremedlem Astrid Lund Folkvord
Styremedlem Inga Lill Håkull
Styremedlem Gro Mabel Anda
Varamedlem Solveig Marie Ådneram
Varamedlem Else Heskestad

SOGN OG FJORDANE BYGDEKVINNELAG

Leder Jenny Myklebust
Nestleder Ingvild Johansen
Styremedlem Anne Britt Lotsberg
Styremedlem Birgit Lunde
Styremedlem Sollaug Kvamme
Varamedlem Ingrid Thy
Varamedlem Britt Tone Kvalheim
Sigrid Egdetveit Kvalheim

SØR-TRØNDELAG BYGDEKVINNELAG

Leder Anne Drugli
Nestleder Anne Lise Valle
Styremedlem Kjersti Ngozi Furuseth
Styremedlem Mona Granmo
Styremedlem Tove Bjørseth

TELEMARK BYGDEKVINNELAG

Leder Ellen Margrethe Garn
Nestleder Laila Glittenberg Moen
Styremedlem Anne-Mette Bøe
Styremedlem Ingunn Gåsodden
Styremedlem Anne Ingun Bakaas
Varamedlem Oddrun Ynnesdal
Varamedlem Gudrun Bøe
Varamedlem Liv-Birgit Ulvenes
Varamedlem Anne Salte Hjelseth

TROMS BYGDEKVINNELAG

Leder Lena Foshaug
Nestleder Helena Foshaug
Styremedlem Tove Larsen
Styremedlem Mona Brattli
Styremedlem Hanne Storteig
Varamedlem Ingrid Hokland

VEST-AGDER BYGDEKVINNELAG

Leder Valborg Njerve Lohne
Nestleder Anne- Lill Fjell Roland
Styremedlem Gro Belinda Åvesland Lund
Styremedlem Sellen Ubostad Haaland
Styremedlem Grete Ruud Åtland

VESTFOLD

Leder Linda Merete Gusland
Nestleder Lene Kristin Bråtejerde
Styremedlem Helene Flo Kjennerud
Styremedlem Åse Marie Holm
Styremedlem Kirsti Lund
Styremedlem Siv Sommerstad
Varamedlem Gerd Helgeland
Varamedlem Mette Hovland
Varamedlem Beate Therese Lanner

ØSTFOLD BYGDEKVINNELAG

Leder Nadja Stumberg
Nestleder Anne Eva Bjerke
Styremedlem Audhild Fosser
Styremedlem Anne-Merete Karlsen
Styremedlem Ragnhild Ryste
Styremedlem Borghild Grav Strekerud
Varamedlem Tone Holene
Varamedlem Ida Marie Stemmedalen
Varamedlem Karine Magnussen Nymark
Varamedlem Anne Marie Indrehus

Styrets arbeid 2020

Norges Bygdekvinnelag gjennomførte landsmøte 20. juni, og det ble valgt nytt styre.

På grunn av Covid-19 og nedstenging av Norge fra 12. mars ble det brått gjort endringer i planer for organisering av aktiviteter sentralt. Det ble lagt til rette for å gjennomføre styremøter, distriktdersamling, årsmøter i distriktslagene og landsmøtet digitalt. Det ble innført jevnlig digitale møter med distriktsledere for å sikre god dialog om hvordan Norges Bygdekvinnelag som organisasjon på en best mulig måte skal løse utfordringene, og holde engasjementet oppe hos medlemmene, lokallag og distriktslag.

Ingen planlagte møter, arrangementer og aksjoner i sentral regi har vært avlyst, men gjennomført på en annerledes måte. Norges Bygdekvinnelag har styrket sin digitale kompetanse gjennom 2020. Nedgang i antall betalende medlemmer har vært 191 siden 2019.

Det er viktig at Norges Bygdekvinnelag er synlig med sine meninger, initiativ og aktiviteter. Selv om Covid-19

har lagt begrensninger på fysisk tilstedeværelse, har styret vært aktivt digitalt på rundt 90 arrangementer og møter i egen organisasjon, i regi av myndigheter, organisasjoner og politikere.

I 2020 har styret forberedt saker til Landsmøtet som ny strategi mot 2026, oppdatering av vedtektene, og lagt frem resultatene av prøveordningen Ung30 om halv kontingent for medlemmer under 30 år. Styret har vedtatt ny handlingsplan for verving og organisasjonsutvikling. Det er gjennomført råvareaksjon «Bruk hele dyret» på verdens matvaredag 16. oktober. Arbeidet med å synliggjøre de gode egenskapene ved bruk av bygg i maten er videreført gjennom «Bygglab», og styret har deltatt på Stortingets høring på statsbudsjettet for 2021 med krav om bredbånd til alle.

Norges Bygdekvinnelag har gjensidig styrerepresentasjon med Norges Bondelag og Norges Bygdeungdomslag. Styret var representert på alle distriktsårsmøtene i Norges Bygdekvinnelag.

Styret har avholdt ti styremøter og fem møter i arbeidsutvalget, og 45 styresaker har blitt behandlet. Styret har god dialog med administrasjonen.

STYRETS SAMMENSETNING 2020

LEDER

Jorun Henriksen

NESTLEDER

Unni Skadsem

STYREMEDLEMMER

Grethe Brundtland

Marit Green Tymczuk

Randi Vallestad Rambjørg

Inger Amb

Kristin Green Johnsen

VARAREPRESENTANTER

Monika Frisvold Vågan (1.vara)

Kari Frank (2. vara)

Elin Bjørnstad (3. vara)

NORGES BONDELAGS REPRESENTANT

Audhild Slapsgård

Vara: Inger Johanne Sveen

NORGES BYGDEUNGDOMSLAGS REPRESENTANT

Erik Mayrhofer

Vara: Thea Thujord

ARBEIDSUTVALGET OG STYRET FOR BYGDEKVINNENES HJELPEFOND

Jorun Henriksen

Unni Skadsem

Grethe Brundtland

Kristin Green Johnsen (1. vara)

Styret i Norges Bygdekvinnelag 2020

Administrasjonen 2020

ANSATTE

GENERALSEKRETÆR

Cesilie Aurbakken

Daglig leder for administrasjonen i Norges Bygdekvinnelag

ORGANISASJONS RÅDGIVER

Astrid Seime

ORGANISASJONS OG INTERESSEPOLITISK RÅDGIVER

Mari Gjengedal (30 prosent)

ORGANISASJONSKONSULENT

Marie Aaslie

Medlemsregister og medlemspleie

REDAKTØR OG

KOMMUNIKASJONS RÅDGIVER

Helle Cecilie Berger

Redaktør for Bygdekvinne og bygdekvinnelaget.no

RÅDGIVER/NETTSIDESUPPORT

Tale Hammerø Ellingvåg (20 prosent)

PROSJEKTLEDERE

Sosan Asgari Mollestad

Leder for prosjektet KvinnerUT

Ingrid Lamark

Leder for prosjektet Tradisjonsmat-skolen – bærekraftig matkunnskap.

Administrasjonen har gjennom året ansvar for daglig drift og utvikling av Norges Bygdekvinnelag i tråd med Norges Bygdekvinnelags styringsdokumenter vedtatt på landsmøtet og av vedtak i sentralstyret.

De ansatte tilrettelegger for sentrale arrangementer og aktiviteter i organisasjonen, forbereder grunnlaget for sikring av inntekter gjennom offentlige tilskudd, sponsorer og nasjonale prosjektsøknader, følger opp samarbeidspartnere og det interessepolitiske arbeidet, samt drift av medlemsregisteret, medlemspleie og rekruttering. I 2020 er det nye medlemsregisteret tatt i bruk.

På grunn Covid-19 har administrasjonen særlig tilrettelagt for andre måter å løse drift og aktiviteter i organisasjonen på. Det er holdt kurs og opplæring i bruk av verktøy for digitale møteplasser.

Gjennom Bygdekvinnelagets nettside, Facebook, Instagram medlemsbladet Bygdekvinne og medlemsregisteret, formidles informasjon,

kunnskap og aktiviteter i hele organisasjonen. Det sendes ut to lokallags-sendinger i året samt to nyhetsbrev. Det tilbys gratis kurs og support i bruk av egne nettsider og sosiale medier til lokallag og distriktslag.

Ansatte har fra 12. mars arbeidet fra hjemmekontor og kommunisert via digitale verktøy.

Norges Bygdekvinnelag er eier av nettstedet norsktradisjonsmat.no og som driftes av administrasjonen. Administrasjonen ved generalsekretær er sekretær for styret i Norges Bygdekvinnelag.

Administrasjonen holder til i Landbrukets Hus, Hollendergata 5 i Oslo.

Administrasjonen
før hjemmekontor
og digitale møter.

Balanse 31.12.2020

	Noter	2020	2019
Inntekter	1		
Medlemsinntekter	2	7 535 858	7 325 579
Tilskudd			
Offentlige tilskudd	3	758 300	754 000
Andre tilskudd	3	4 917 210	6 159 332
Sum tilskudd		5 675 510	6 913 332
Innsamlede midler, gaver, mv.		163 977	202 301
Opptjente inntekter fra aktiviteter		376 589	618 297
Finans og investeringsinntekter		150 494	173 592
SUM INNTEKTER		13 902 428	15 233 101
Kostnader	1		
Kostnader til anskaffelse av midler		1 171 160	1 497 332
Bevilgninger			
Internasjonalt arbeid - Guatemala		150 075	202 527
Norges Bygdekvinnelag's priser		98 892	69 990
Overføring til fylkeslag og lokallag	4	2 276 133	2 175 190
Sum bevilgninger		2 525 100	2 447 708
Kostnader til aktiviteter i organisasjonen			
Forbruker- og matpolitikk		332 473	312 463
Bygdekvinnelaget som samfunnsaktør		219 193	202 620
Kvinnesolidaritet uten grenser		265 445	274 536
Organisasjonsutvikling og medlemspleie		2 669 024	3 004 033
Nasjonalt prosjekt		3 141 609	4 237 327
Tillitsvalgte		1 377 033	1 526 545
Sum kostnader til aktiviteter i organisasjonen		8 004 778	9 557 524
Kontorkostnader	5,7	2 088 928	2 132 759
SUM KOSTNADER		13 789 965	15 635 322
AKTIVITETSRESULTAT		112 463	-402 221
Hjelpfondet	10,11	33 559	13 642
ACWW-vennemynt	12	0	0
Prosjektresultat		33 559	13 642
ÅRSRESULTAT		146 022	-388 579
Disponeringer:			
Overføring til hjelpfondet	10,11	33 559	13 642
Overført til/fra fri kapital	10	112 463	-402 221
Sum disponert		146 022	-388 579

<i>Eiendeler</i>	Noter	31.12.2020	31.12.2019
<i>Anleggsmidler</i>			
Investeringer i aksjer og andeler	6	1	1
<i>Omløpsmidler</i>			
Kundefordringer	9	35 561	172 741
Andre fordringer/Prosjektperiodisering	9	1 036 452	1 385
Sum fordringer		1 072 013	174 126
Bankinnskudd og kontanter	8	9 207 526	10 605 917
Sum omløpsmidler		10 279 539	10 780 043
SUM EIENDELER		10 279 540	10 780 044
<i>Egenkapital og gjeld</i>			
<i>Egenkapital</i>			
Annen egenkapital	10	978 125	978 125
Hjelpfond	10	1 380 158	1 346 599
Fri egenkapital	10	6 018 668	5 906 204
Sum opptjent egenkapital		8 376 951	8 230 928
Sum egenkapital		8 376 951	8 230 928
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		154 855	475 738
Offentlige avgifter		448 266	526 316
Annen kortsiktig gjeld		762 062	634 004
Forskudd prosjekter		427 598	813 747
Internasjonalt arbeid	12	109 808	99 312
Sum kortsiktig gjeld		1 902 589	2 549 116
Sum gjeld		1 902 589	2 549 116
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		10 279 540	10 780 044

Oslo 10. februar 2021
Styret i Norges Bygdekvinnelag

Signert elektronisk

Unni J. Skadsem Nestleder	Jorun Henriksen Styreleder	Cesilie Aurbakken Generalsekretær
Inger Amb styremedlem	Grethe Brundtland styremedlem	Kristin Green Johnsen styremedlem
Randi V. Rambjørg styremedlem	Monika Frisvold Vågan styremedlem	Audhild Slapgård styremedlem
Marit Green Tymczuk styremedlem	Erik Mayrhofer styremedlem	

Note 1 Regnskapsprinsipper og virkninger av prinsippendringer

Årsregnskapet består av aktivitetsregnskap, balanse og noteopplysninger og er avlagt i samsvar med regnskapslov og god regnskapsskikk.

I aktivitetsregnskapet fordeles inntekter og kostnader ut på respektiv aktivitet. Kostnader knyttet til profilering og kostnader relatert til anskaffelser, føres på anskaffelse av midler. Kontorkostnader består av kostnader som ikke direkte kan henføres til aktiviteter; herunder kostnader til driften av kontoret, husleie, administrasjon, regnskapsførsel og revisjon.

Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Når faktiske tall ikke er tilgjengelig på tidspunkt for regnskapsavleggelsen, tilsier god regnskapsskikk at ledelsen beregner et best mulig estimat for bruk i resultatregnskap og balanse. Det kan fremkomme avvik mellom estimerte og faktiske tall.

Eiendeler og gjeld som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som henholdsvis omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Vurdering av omløpsmidler og kortsiktig gjeld skjer til henholdsvis laveste og høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Inntektsføringstidspunkt

Inntekt resultatføres når den er opptjent eller tildelt.

Kostnadsføringstidspunkt og sammenstilling

Utgifter sammenstilles med og kostnadsføres samtidig med de inntekter utgiftene kan henføres til. Utgifter som ikke kan henføres direkte til inntekter, kostnadsføres når de påløper.

Note 2 Medlemsinntekter	2020	2019
Sum medlemsinntekter fylkeslag og sentralorganisasjon	7 535 858	7 325 579
Andel fylkeslag	-1 190 250	-1 191 610
Medlemsinntekter sentralorganisasjon	<u>6 345 608</u>	<u>6 133 969</u>

Note 3 Offentlige tilskudd - drift	2020	2019
Landbruks- og matdepartementet	400 000	404 000
Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	358 300	350 000
Sum	<u>758 300</u>	<u>754 000</u>

<i>Andre tilskudd</i>	2020	2019
Sparebankstiftelsen	2 693 508	3 300 175
Lotteritilsynet - Mva kompensasjon	1 633 678	1 525 199
Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI)	140 000	700 000
Gjensidige	212 938	212 938
Norges Bondelag	200 000	200 000
Gjensidigestiftelsen	0	181 462
Landkreditt Bank	12 938	12 938
Studieforbundet	24 148	26 620
Sum	<u>4 917 210</u>	<u>6 159 332</u>

Tilskuddene har en varighet på 1 - 3 år. Tilskudd relatert til prosjekter, inntektsføres i forhold til fremdriften i prosjektet. Øvrige tilskudd inntektsføres på utbetalingstidspunkt. Utbetaling av prosjektmidlene skjer i hovedsak med en andel ved oppstart, og resterende utbetaling når prosjektet er utført i samsvar med avtalen.

Note 4	Overføring til lokallag og fylkeslag	2020	2019
	Andel kontingent fylkeslag	1 198 611	1 191 610
	Andel MVA kompensasjon fylkeslag	312 805	238 000
	Andel MVA kompensasjon lokallag	747 842	703 685
	Eksterne kostnader knyttet til MVA kompensasjon	16 875	41 895
	Sum overføringer	<u>2 276 133</u>	<u>2 175 190</u>

Note 5	Lønnskostnader	2020	2019
	Lønn, inkludert styrehonorar	4 911 578	5 087 532
	Arbeidsgiveravgift	729 775	810 448
	Pensjonskostnader	498 766	584 977
	Andre lønnskostnader	127 567	162 150
	Sum lønnskostnader	<u>6 267 686</u>	<u>6 645 107</u>

Kommentar:

Gjennomsnittlig antall årsverk i 2020 har vært 4 for organisasjonen. I tillegg kommer 2 årsverk i forbindelse med prosjekter.

Godtgjørelse til ledende personer:

	General- sekretær	Styrets- leder	Styret- øvrige
Lønn / honorar	864 038	330 302	300 650
Andre ytelser	4 392	11 107	10 858
Pensjon	194 812	0	0

Pensjonskostnader

Norges Bygdekvinnelag har både en ytelsesordning og en innskuddsordning for sine ansatte. Årets pensjonskostnad er lik årets innbetaling. Organisasjonens pensjonsordning tilfredsstiller loven.

Note 6	Investering i aksjer og andeler	Antall aksjer	Ansk.kost	Bokført verdi
	Tun Media AS	92 256	0,12	1

Note7	Revisjonshonorar inkl. mva	2020	2019
	Revisjonshonorar	25 000	22 500
	Revisor - særattestasjoner	17 000	21 875
	Sum	<u>42 000</u>	<u>44 375</u>

Note 8 *Kontanter og bankinnskudd*

Av totale bankinnskudd utgjør kr 280 057 bundne innskudd på skattetrekkkonto. Skyldig skattetrekk pr. 31.12. utgjør kr 280 057.

Note 10 Egenkapital

	Hjelpfond	Annen Egenkapital	Fri Egenkapital	Totalt
Egenkapital pr 1.1.	1 346 599	978 125	5 906 205	8 230 929
Aktivitetsresultat			112 463	112 463
Overføring til hjelpfond	33 559	-	0	33 559
Egenkapital pr 31.12.	1 380 158	978 125	6 018 668	8 376 951

Note 11 Hjelpfond

	2020	2019
Tilskudd	26 921	35 311
Kjøp av tjenester	-21 907	-13 692
Støttetiltak	0	-50 000
Renteinntekter	28 546	42 023
Resultat	33 559	13 642

Note 12 Mellomværende med ACWW

<u>Vennemynt ACWW</u>	2020	2019
Beholdning pr. 1.1.	99 311	117 860
Renteinntekt	304	922
Innbetaling fra lokallag	11 790	14 332
Gebyr bank	-212	-132
ACWW-reisekasse	0	-32 375
Medlemskap ACWW	-1 385	-1 296
Resultat	10 497	-18 549
Beholdning pr. 31.12.	109 808	99 311

Styrets beretning 2020

Norges Bygdekvinnelag er en frivillig organisasjon som har til formål å samle alle kvinner med tilhørighet til bygdemiljøet og primærnæringene. Bygdekvinnelaget er en partipolitisk nøytral organisasjon som ivaretar bygdefolkets økonomiske, sosiale og kulturelle interesser.

Bygdekvinnelaget er en inkluderende organisasjon som skaper gode lokalmiljø gjennom aktiviteter og trivselsskapende tiltak, samtidig som den ivaretar bygdefolkets interesser i samfunnet. Bygdekvinnelaget er en møteplass for aktive kvinner over hele landet.

Norges Bygdekvinnelag har 430 lokallag og er representert i alle fylker. Norges Bygdekvinnelag sentralt holder til i Landbrukets Hus i Hollendergata 5 i Oslo.

Aktiviteter i 2020

Bygdekvinnelaget har innenfor rammene av budsjettet gjennomført aktiviteter i henhold til styringsdokumenter som budsjett, politisk plattform, strategi mot 2020, Arbeidsplan for 2019-2020 og vedtak fattet på Landsmøtet i Norges Bygdekvinnelag i 2018.

Norges Bygdekvinnelag har i 2020 hatt noe lavere aktivitet på grunn av Covid-19. Organisasjonen har derfor mobilisert rundt andre måter å gjennomføre sine aktiviteter og møteplasser på, og som samsvarer med de offisielle smitteverntreglene.

Det er blitt satt inn store ressurser i å ta i bruk digitale verktøy i organisasjonen. Landsmøtet i Norges Bygdekvinnelag ble gjennomført digitalt, og alle distriktslag og lokallag har gjennomført sine årsmøter for 2020.

Den planlagte aksjonen 16. oktober på FNs matvaredag «Bruk hele dyret» ble gjennomført på en vellykket måte, men med færre lokallag enn planlagt.

I 2020 fikk Norges Bygdekvinnelag økonomisk støtte fra Sparebankstiftelsen til prosjektet KvinnerUT- Mestring og Kompetanse. Prosjektet er finansiert ut 2021. I tillegg fikk Norges Bygdekvinnelag støtte fra IMDi til arbeidet med inkludering.

Norges Bygdekvinnelag har også for 2020 fått økonomisk støtte fra Sparebankstiftelsen til prosjektet Tradisjonsmatskolen - Bærekraftig matkunnskap. Prosjektet avsluttes i 2021. Prosjektet er delfinansiert av Norges Bygdekvinnelag.

Norges Bygdekvinnelags hjemmeside og medlemsbladet Bygdekvinner, formidler daglig aktiviteter fra lokallag, fylkeslag og sentralt i organisasjonen. I snitt har det vært over 30 000 sidevisninger pr. måned i 2020.

På tross av situasjonen med Covid- 19 har det samlet sett vært bra med aktivitet i organisasjonen, god synlighet som samfunnsaktør, og en god økonomi.

Det har etter styrets vitende ikke inntruffet omstendigheter etter 31.12.2020 og frem til dato, som har betydning for bedømmelsen av regnskapet og organisasjonens økonomiske stilling.

Regnskapet viser etter styrets oppfatning et riktig bilde av organisasjonens stilling og resultat i 2020.

Nøkkeltall

Aktivitetsresultatet for Norges Bygdekvinnelag viser et overskudd på kroner 112 463.

Bygdekvinnes Hjelpefond viser et overskudd på kroner 33 559.

Soliditet og likviditet

Norges Bygdekvinnelag har god soliditet og likviditet.

Disponering av årsresultatet

Årets overskudd i aktivitetsregnskapet er overført organisasjonens egenkapital. Overskuddet i

Bygdekvinnes Hjelpefond er lagt til Hjelpefondets egenkapital.

Medlemsutviklingen

Norges Bygdekvinnelag har i 2020 hatt en negativ medlemsutvikling.

Norges Bygdekvinnelag hadde pr. 31.12.2020 12 722 registrert medlemmer mot 13 528 i 2019. Dette er en nedgang på 806 færre registrerte medlemmer. **I antall betalende medlemmer er det en nedgang på 191.** For 2020 er det 11 038 betalende medlemmer mot 11 229 for 2019.

Totalt nye medlemmer i 2020 var 568. Dette er 732 færre innmeldinger enn i 2019. Antall utmeldte i 2020 er 884. Dette er 315 færre utmeldinger enn i 2019.

Styret er takknemlige for at mange lag deltok i vervearbeidet i 2020 på tross av Covid-19, og at ververesultatet må anses som gode i et spesielt år for organisasjonen.

Gratulerer til Nittedal og Hakadal Bygdekvinnelag i Akershus som beste verver med 40 nye medlemmer i 2020.

Inntektsstruktur i Norges Bygdekvinnelag

I 2020 utgjorde medlemskontingenten kroner 7 535 858 av den totale inntekten på kroner 13 902 428.

Det er vært å merke seg at av inntekten på kroner 13 902 428 utgjør medlemskontingenten kroner 7 535 858. Det betyr at en stor del av aktiviteten i Norges Bygdekvinnelag finansieres gjennom andre kilder, deriblant Gjensidige, Norges Bondelag, Landkreditt, sponsorer, momskompensasjonen Sparebankstiftelsen med flere.

Egenkapitalutvikling

Den totale egenkapitalen er pr. 31.12. 2020 på kroner 8 376 951. Av denne summen utgjør Hjelpefondet kroner 1 380 158.

Egenkapitalandel

Egenkapitalandelen på kr 8 376 951 utgjør 81,5 prosent av totalkapitalen (sum gjeld og egenkapital) på kroner 10 279 540.

Fortsatt drift og utvikling

Forutsetninger om fortsatt drift og utvikling er til stede og årsoppgjøret for 2020 er satt opp under denne forutsetning.

Styret og sekretariatets sammensetning

Styret består av 11 kvinner og 1 mann. Av disse er 3 varamedlemmer. 1. vara stiller fast i styremøtene. Det har i 2020 vært 4,0 faste stillinger ved kontoret. I tillegg kommer 2 prosjektlederstillinger i 100%. Dette er for prosjektet Kvinner-UT og for prosjektet Tradisjonsmatskolen – Bærekraftig markunnskap. Alle ansatte på kontoret er kvinner.

Arbeidsmiljø

Det har vært et høyt aktivitetsnivå på kontoret i arbeidsåret. Ingen ansatte eller tillitsvalgte har vært utsatt for skader og ulykker i arbeidet for Norges Bygdekvinnelag. Arbeidsmiljøet anses som godt og sykefraværet er lavt.

Ytre miljø

Etter styrets oppfatning forurenses ikke organisasjonen det ytre miljø utover hva som er normalt for denne type organisasjon.

Oslo 10. februar 2021
Styret i Norges Bygdekvinnelag

Unni J. Skadsem
Nestleder

Jorun Henriksen
Styreleder

Cesilie Aurbakken
Generalsekretær

Inger Amb
Styremedlem

Grethe Brundtland
Styremedlem

Kristin Green Johnsen
Styremedlem

Randi V. Rambjørg
Styremedlem

Monika Frisvold Vågan (1.vara)
Styremedlem

Audhild Slapgård
Styremedlem

Marit Green Tymczuk
Styremedlem

Erik Mayrhofer
Styremedlem

Signaturer

Monika Frisvold Vågan

03c3bdfd-2942-4673-8c46-46402062762f - 2021-02-11 13:43:00 UTC +02:00
BankID - 6fd6a192-e86d-4d09-a9b2-cb9b7c8a2a01 - NO

Grethe Brundtland

7176f024-7a75-4bbc-9f12-89b01a59fb71 - 2021-02-11 16:00:17 UTC +02:00
BankID - 19cdc513-146a-4c4c-89dc-161e50345edc - NO

Inger Amb

4b8aa708-f7b1-426a-ad90-21f329e70d90 - 2021-02-11 21:18:36 UTC +02:00
BankID - 422f191a-bc6c-45d5-89d8-5c9bc77aed0f - NO

Jorun Henriksen

714f5d28-5003-4d2a-821c-9c04a3acca69 - 2021-02-12 09:48:51 UTC +02:00
BankID - aeb0aa30-0d8c-4266-ac49-9b3b5e287612 - NO

Marit Green Tymczuk

6d8405a4-d485-4736-9a84-6550097316ce - 2021-02-12 12:30:02 UTC +02:00
BankID - c2dc3e83-455d-4750-8607-f111fdf470c7 - NO

Cesilie Aurbakken

2d9d96cd-490d-4011-873b-9fd386d2738d - 2021-02-14 16:21:04 UTC +02:00
BankID - f239c116-3292-436a-ab71-967511e08485 - NO

Randi Marie Vallestad Rambjørg

295e570c-b9da-4b06-80c4-b754f3095dc6 - 2021-02-16 11:16:59 UTC +02:00
BankID - 8f00b0db-ca7c-4848-9eaf-682cb75d9d03 - NO

Til årsmøte i
Norges Bygdekvinnelag

REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norges Bygdekvinnelag årsregnskap som viser et overskudd på kr 146 022. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2020, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper. Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2020, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetning.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og generalsekretær ansvar for årsregnskapet

Styret og generalsekretær er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til <https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Hamar, 22. februar 2021

Sandberg Revisjon AS

Einar Monsbakken
oppdragsansvarlig revisor

(elektronisk signert)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Einar Monsbakken**Partner**

På vegne av: Sandberg Revisjon AS

Serienummer: 9578-5993-4-1583233

IP: 46.9.xxx.xxx

2021-02-22 16:48:30Z

Bygdekvinnelagets etiske kjøreregler:

Vi skal respektere hverandre

Vi skal være åpne og ærlige

Vi skal vise engasjement

Vi skal være lojale mot avtaler og beslutninger

Vi skal skape trivsel, stolthet og glede